

Ivan Antić

Meta-fizika astrologije

Registrovano u JAA
Autorskoj agenciji za Srbiju A.D.
kao autorsko delo.

www.ivantic.info

Izdavač:
Samostalno izdanje
© Copyright: 2019 by Ivan Antić
ISBN-13: 978-1978413634
ISBN-10: 1978413637

SADRŽAJ:

Uvod

Neke osnovne činjenice i zablude

Antropičko načelo i oblikovanje subjekta

Zodijak

Planete ili psihodinamika prostorvremena

Sudbina kao tvar

Sloboda kao ličnost

UVOD

Za razliku od većine drugih knjiga o astrologiji, nećemo se ovde baviti podučavanjem osnovnih principa neophodnih za tumačenje horoskopa. Takvih knjiga, dobrih i loših, ima dovoljno. Ovde će biti reči o tome **zašto astrologija uopšte deluje** i kako su nastali njeni osnovni principi, kako se prostorvreme kosmosa uobličava u nama (ne)poznato postojanje, u planete, sâm život i sudbinu.

Da bismo se približili ovoj viziji koja objedinjuje mikro i makrokosmos, koliko je to u našoj moći, korišćićemo se nekim dostignućima teorijske fizike. Astrologija je od starine poznata kao kraljica svih nauka, njen zodijački krug je kao vir u koji se stiču sva iskustva postojanja. Ovde ih nećemo sva spominjati već se usredsrediti samo na neka najnovija, uz naglasak na iskustvo ličnog

viđenja. Osnovne teorije fizikalne realnosti koje ćemo se ovde držati pri razjašnjenju suštine astroloških uticaja, jesu teorija o hologramskom univerzumu i teorija Jačeg antropičkog principa koje se nadopunjuju i koje tvrde da univerzum, ovakav kakav je, postoji zbog uobličavanja svesnog subjekta, nas samih. Moja je spoznaja da astrologija pokazuje sve detalje tog uobličavanja, i to za svaku individuu posebno. Stoga naglasak na ličnom iskustvu ne treba da deluje zabrinjavajuće već podsticajno, jer se samo iz takve perspektive može sagledati smisao astrologije. Ako ona detaljno prikazuje kako se iz prirodne celine formira ličnost, njena se svrsishodnost ne može drugačije izraziti nego kao lično iskustvo.

Kriterijum osvešćenja i samospoznaje biće jedino merilo pri iznošenju svih objektivnih činjenica koje sadrži astrologija. Drugačije rečeno, budući da objektivni svet stvara i kroz sva iskustva usavršava svesnog subjekta, da celina univerzuma spoznaje sebe kroz prosvetljenog subjekta, i da je njegova celovita ličnost oličenje smisla postojanja svega, subjekat koji ovo piše neće iznositi

ništa svoje, nego će samo dozvoliti da celina,
kroz njegove ograničene moći izražavanja,
izrazi sebe samu.

Autor

NEKE OSNOVNE
ČINJENICE I ZABLUDE

U trenutku kada novorođenče prvi put udahne vazduh, duh ovoga sveta ulazi u njega da mu dâ život. To je duh vremena, onog trenutka u kome je udahnulo. Usled jedinstva prirode, svaki trenutak je oličenje svega postojećeg, on je oblikovan celinom, kosmosom, položajem Zemlje prema Suncu, obližnjim planetama i dalekim zvezdama. Sva ta tela su energetske oblike, cela priroda je energetska celina koja se izražava kroz oblikovanje, i u trenutku kada novorođenče prekine svoju fizičku zavisnost od majke, počinje njego-va zavisnost od nove, šire celine: kosmosa. S prvim udisajem ono prima energiju te celine, njen dah. Dok je u majčinoj utrobi ono prosto postojalo, i njegovo telo se tek formiralo, u novoj sredini ono će morati da bude aktivno, moraće da dèla jer dah celine ima nameru da mu obrazuje ličnost. Nakon rođenja dete ulazi u dramu svih mogućih život-

nih iskustva, u život koji je događanje, a ne prosto postojanje. Događaji su u suštini samo kretanje, zbivanje, a to je ono što kosmos jeste, sveopšte kretanje.

Astrologija nam pokazuje da se to kretanje odvija po zakonima zlatnog preseka, svete geometrije.

Svojim prvim udisajem čovek prima obrazac svog oličenja, svoj karakter koji se kroz vreme ispoljava kao sudbina i on je detaljno prikazan natalnom kartom. U majčinoj utrobi se oblikuje čovekovo telo; kada izađe iz nje na ovaj svet, oblikovaće se njegova psiha kroz delovanje. Kao što je majčino telo oblikovalo njegovo, tako će smisao zbivanja ovog sveta, njegovo kretanje oblikovati njegovu psihu. Astrologija nam pokazuje kako je konstruisan ovaj svet, šta pokreće njegova zbivanja. Ta zbivanja jesu sudbina svih bića. Sudbina svakog čoveka je da spoznajom celine tog zbivanja postane nezavisna ličnost i dođe do svoje autentičnosti, do Sopstva ili svesti svoje duše, a to znači do svesnog jedinstva s celinom. Otuda svi nesporazumi i greške pri tumačenju horoskopa kada se očekuje nešto drugo.

Celovita ličnost je oličenje celine koja sve stvara u svakom trenutku, i stoga čoveka ništa drugo ne može dovesti do sopstvene celovitosti do sama celina koja ga je stvorila. Put do takvog ocelovljenja i samospoznaje kao spoznaje celine, uvek je individualan, jer sve je u prirodi jedinstveno. Zato je put do Sopstva proces individuacije.¹ On je za svakog jedinstven i njegova jedinstvenost je određena vremenom i mestom rođenja, ukrštanjem vremena i prostora. Rođenje čoveka, koji mimo svih bića treba da postane ličnost, nije ništa drugo do ukrštanje vremena i prostora. Kada se oni ukrste, rađa se svestan život. U svim drugim područjima postojanja to ukrštanje nije prâvo, to su sve neki krivi, nepotpuni oblici koji čine sva druga bića i sve postojeće u prirodi koje nije čovek. Samo se u čovekovom liku događa prâvo ukrštanje horizontale vremena i vertikalne večnog prostora, Neba i Zemlje, svesti i postojanja. Čovek je jedini kompletan oblik postojanja, on je duhovno oličenje celine jer duh celine, koja sve

¹ O procesu individuacije videti u knjizi C.G.Junga: 'Čovek i njegovi simboli' (Carl G. Jung: Man and his Symbols).

stvara, jedino kroz njega postiže direktnu samospoznaju. U svim drugim oblicima on se prosto zbiva kao svekolika priroda.

Kao što prostorvreme ima svoju piramidalnu hijerarhiju, na vrhu se sužava u svest i slobodu, a ka osnovi širi u sve veću inerciju i uslovljenost, tako i obrazovanje ličnosti ima svoju piramidalnu strukturu. Najšira osnova piramidalne strukture ličnosti određena je godinom rođenja. Svaka godina je obeležena jednim od ciklusa aktivnosti Sunca. Ima ih dvanaest i njihova smena se poklapa sa mesečevim ciklusima. Temeljne karakterne osobine svih osoba rođenih u jednoj lunarnoj godini, prikazuje kineski Zodijak. Godina rođenja je najopštiji temelj ličnosti koji je određen, dakle, ciklusima sunčevih aktivnosti. **Astrolog koji ne uzima u obzir kineski Zodijak pri analizi karaktera, ne može sagledati njegovu celinu.** On se bavi samo detaljima. Da bi se ovaj najširi temelj ličnosti prepoznao, potrebno je duže i pažljivije posmatranje karaktera jedne osobe, on se ne vidi odmah i na prvi pogled. Stari zapadni astrolozi, kojima nije bio poznat kineski Zodijak, takođe su slutili postojanje

godišnjih ciklusa i pokušali su da ih ustanove pridavanjem svakoj godini značenje pojedine planete.

Poznato je da lunarna astrologija važi za istočne narode, a solarna za zapadne. To je u skladu sa različitim mentalitetima istočnjaka i zapadnjaka. Kineski Zodijak jeste lunarni, ali godišnji ciklusi, koje on predstavlja, deluju i na zapadnjake, tj. na sve ljude u svetu, ne samo na Kineze. Ovo dokazuje da osobine godišnjih znakova proizilaze iz uticaja koji su globalni i nisu vezani za jednu astrološku tradiciju, i da se mesečevi ciklusi samo poklapaju sa njima.

Sledeća, viša struktura diferencijacije ličnosti određena je godišnjim dobom, odnosno mesecom rođenja. Nju sa svim detaljima pokazuje zapadna astrološka tradicija. Ovde se radi o položaju Zemlje prema Suncu i ostalim planetama.

Posmatrano sa Zemlje, Sunce se kreće svojom putanjom, ekliptikom, nejednako tokom godine. Zbog nagiba Zemljine ose rotacije ono se početkom zime na severnoj hemisferi, 22. decembra, nalazi na najnižoj tački na horizontu, i tada je dan najkraći, a

početkom leta, 22. juna, na najvišoj, pa je i dan najduži. Tada ponovo opada i u trenutku kada preseca polovinu ovih svojih ekstremnih položaja, 22. septembra i 22. marta, a to je linija ekvatora, počinju jesen i proleće, i to su ravnodnevnice. Dakle, počeci godišnjih doba određeni su presecanjem putanje ekliptike i nebeskog ekvatora (projekcije zemaljskog).

Ti trenuci uzeti su za početke kardinalnih znakova Zodijska: Jarca, Raka, Vage i Ovna. To su četiri kardinalne tačke Zodijska, a one su bile temelj računanja vremena oduvek u celom svetu. Od njih su odmeravanjem po 30 stepeni smešteni i ostali znaci.

Ovde je, dakle, u pitanju **vreme** u kome se oblikuje zbivanje celine, odnosno, **položaj Zemlje u prostoru** kosmosa, a **ne mitologija vezana za neka sazvežđa**. Imena znakova preuzeta su od sazvežđa, ali sami znaci se ne poklapaju sa njima. Zbog lagane oscilacije Zemljine polarne ose tačka preseka ekliptike (putanje Sunca) i ekvatora, dakle, trenutka kada Sunce prelazi sa južne na severnu hemisferu gde započinje proleće, ne događa se onda kada je Sunce na početku sazvežđa zva-

nog Ovan. Ova tačka preseka sunčeve putanje preko nebeskog ekvatora lagano se pomera retrogradno, približno jedan stepen za 72 godine, i to se zove „precesija”. Danas je ona pri kraju znaka Vodolije, što znači da precesija prolazi jedan znak oko 2.160 godina, koliko traje jedna astrološka era. Znaci i istoimena sazvežđa poklopili su se oko 300. godine pre n.e., ali ni pre toga, a ni posle, nisu bili podudarni.

Onima koji ne znaju ništa o astrologiji ovo nepoklapanje daje argument za kritiku verodostojnosti same astrološke teorije i prakse. Svako ko išta zna o astrologiji pre svega zna ovde iznete činjenice da **znaci nisu sazvežđa**, da su od njih preuzeli samo imena, i da znake čine određeni **položaji** Zemlje prema Suncu i konkretne, realne promene u prirodi koje ti položaji izazivaju: godišnja doba.

Stoga, ne deluju na nas neki misteriozni zraci sa tih dalekih sazvežđa, koji su ispunjeni maštom naših predaka, nego realan položaj Zemlje prema okruženju i stanje prirode na njoj u tom trenutku. To je ono što uslovljava naše živote na način koji se detalj-

no i naučno može proveriti, što astrologija već odavno i čini. Razlog zašto ona još nije opšte prihvaćena leži u tome što ni čovekova ličnost ni smisao njenog Sopstva još nisu izborili pravo glasa i opšteg uvažavanja. Tek nedavno se ponegde u svetu došlo do spoznaje o neophodnosti uvažavanja elementarnih prava na biološki opstanak, koja se zvučno i s puno hvale nazivaju demokratijom, ljudskim pravima i građanskim slobodama. Ni ona još uvek nisu dostigla vrhunac civilizacijskog dostignuća, iako ne predstavljaju ništa drugo do elementarne preduslove normalnog biološkog života. Još je dug put do opšteg prihvatanja i uvažavanja smisla celovitosti ljudskog bića i ličnosti, o čemu govori astrologija. Ona upućuje na jedinstvo čoveka i kosmosa, dok je čovek danas još uvek daleko od jedinstva sa samim sobom, od sopstvenog bića, a još i više od svojih bližnjih.

I svojim godišnjim dobima, dakle, priroda oblikuje karakter čovekov. Nije zaista teško ni laiku da primeti kako se čovek rođen zimi (Jarac) po svom rezervisanom, pomalo hladnom i apstraktnom karakteru razlikuje od onoga rođenog leti ili krajem proleća (Bli-

znanac, Rak), emotivnog, toplog, komunikativnog i pristupačnog; da se onaj rođen u sam početak proleća (Ovan) svojom žustrom energičnošću znatno razlikuje od kolebljivog, umerenog i pažljivog karaktera rođenog u početak jeseni (Vaga).

Sledeća, finija diferencijacija odnosi se na dekane. Svaki znak ima tri dekana od po 10 stepeni, i svakim simbolično vlada po jedna planeta. Ovo znači da svaki znak ima tri faze svoga uticaja: početnu, središnju i završnu. Rođeni u jednom znaku se, prema tome, razlikuju i po dekanima u kojima pada njihovo rođenje.

Svim dekanima dodeljeni su sledeći planetni uticaji:

Ovan: Mars, Sunce, Venera.

Bik: Merkur, Mesec, Saturn.

Blizanci: Jupiter, Mars, Sunce.

Rak: Venera, Merkur, Mesec.

Lav: Saturn, Jupiter, Mars.

Devica: Sunce, Venera, Merkur.

Vaga: Mesec, Saturn, Jupiter.

Škorpija: Mars, Sunce, Venera.

Strelac: Merkur, Mesec, Saturn.

Jarac: Jupiter, Mars, Sunce.

Vodolija: Venera, Merkur, Mesec.

Ribe: Saturn, Jupiter, Mars.

Postoji još finija diferencijacija po znacima. Naime, smatra se da svaki stepen svakog znaka ima svoje posebno dejstvo. O tome je ovde već suviše govoriti jer bi to zauzelo previše prostora. Piramidalnu strukturu prostorvremena, kojom se obrazuje čovekova ličnost, završićemo na najfinijem nivou, a to je sâm trenutak rođenja, sat i minut. On je određen položajem Zemljine rotacije u odnosu na Sunce, to je doba dana ili tačan položaj Sunca u odnosu na mesto rođenja.

Pažljiviji posmatrač, koji nije upućen u astrologiju, naročito ako je roditelj, takođe može da primeti kako se razlikuje karakter rođenog u podne (Sunce u desetoj kući) od onog rođenog u ponoć (u četvrtoj kući). Prvi je okrenut ka javnosti, karijeri, politici i svetским dešavanjima, i sudbina ga najčešće tamo i vodi, dok je ponoćni tip pre svega vezan za dom i porodicu, više voli da sedi u kući nego da stalno putuje, ili je okolnostima primoran da bude vezan za dom ili bavljenje

nekretninama; njegov karakter je intimniji od ovog prvog.

Još je lakše uočiti razliku rođenog u rano jutro, neposredno pre izlaska Sunca (prva kuća), od onog u sumrak, pred zalazak Sunca (sedma kuća). Prvi je izrazito samosvestan i samodovoljan, dok je drugi zavisn od drugih i okoline, prvi više voli da je sam, a drugi da je s nekim, da se pokazuje javnosti i publici, prvi je više sklon da doživljava, a drugi da izražava. Priroda tako i dobom dana određuje karakter ličnosti.

Trenutak rođenja, kao vrh piramidalne strukture ličnosti, daje završni i odlučujući pečat celoj strukturi. Sa njim je određen Ascendent a time i položaji svih dvanaest polja (kuća) koja definitivno odlučuju o sudbini, koja, opet, nije ništa drugo do način na koji će se ličnost formirati.

Jedna od najčešćih zabluda laika o astrologiji jeste uverenje da tako daleka nebeska tela ne mogu uticati na to šta će se njemu dogoditi u životu, i da on „ima slobodnu volju”, bar najvećim delom ako već ne u potpunosti.

Prva nebulozna pretpostavka o udaljenosti nebeskih tela o kojima astrologija govori, samo pokazuje apsolutno neznanje o astronomskim veličinama svemira u kome živimo. Ako bismo našu galaksiju uporedili s ljudskim telom, tada razdaljina između nas i Plutona ne bi bila veća od rastojanja između dve susedne ćelije u mozgu. Njihovu organsku povezanost laik ne bi mogao da porekne, ali će astrološke pretpostavke o jedinstvu prirode lako da odbaci, ili vrlo brzo da zaboravi ako ih i prizna pod teretom činjenica. Tome su naročito skloni astrofizičari. Od svih prosečnih ljudi oni najbolje znaju da je gravitacija najveća i najmoćnija sila u kosmosu. Ona daje koheziju planetama, drži na okupu sve kosmičke sisteme, od sunčevog do galaksija. Ali, uprkos tome oni će 'elegantno' da preskoče činjenicu da ta ista gravitacija, na kojoj se zasniva učenje astrologije, odlučujuće deluje i na organski život. Štaviše, ne treba mnogo znanja da se uvidi da je organski život upravo i nastao pod dejstvom gravitacije, najpre Sunca, zatim Meseca i svih ostalih obližnjih planeta, jer sva tela imaju gravitaciju. Organski život je sav naš svakodnevni

život i osnova za dešavanje sudbine. Zapravo, **organski život i jeste naša sudbina** - njeno nadilaženje spada u ideal ljudskog savršenstva i u svim duhovnim tradicijama je poznat kao iskustvo transcencije. Ali, taj ideal nije predmet interesovanja prosečnih ljudi koji su uslovljeni sudbinom - a to je svakodnevni rad i reprodukcija, zajedno sa odmorom, zabavom i svim sitnicama koje su njihovi nužni pratioci. To je sve organski život. Ako nekako i priznaju da gravitacija ima udelela u organskom životu, možda primećujući da su njome vezani za tlo i da sav ritam života zavisi od gravitacije Zemlje, Meseca i Sunca (gravitacije ostalih planeta još nisu spremni da priznaju), ipak se neće složiti da je organski život isto što i sudbina. Zato što ne znaju šta je sudbina a šta prava sloboda - to će biti kasnija tema ove rasprave. Kada se iz kosmosa posmatra Zemlja, ona se vidi kao jedno celovito živo biće, i tada se životi, kretanja i sudbine milijarde ljudskih bića na njoj vide kao vegetativne funkcije njenog organizma - a sićušna bića astrofizičara kao bakterije koje ga svojim neznanjem ometaju iako žive na njegov račun.

Sledeća pretpostavka u ovoj zabludi je da se zna šta su dešavanja, događaji koji sačinjavaju život. Ovo „znanje” je tipično za nesvesnog čoveka. On prirodne procese razlikuje od onoga što sam čini. Čak i najobrazovaniji među nesvesnim ljudima (fizičari) skloni su tome. Iako dobro znaju da su makrokosmička kretanja potčinjena snažnoj uslovljenosti gravitacije, a mikrokosmička takođe snažnim nuklearnim i elektromagnetskim silama, sve ono što spada između ovih krajnosti, a to je naše kretanje u svakodnevnom životu, uprkos svoj logici i činjenicama oni smatraju različitim i nezavisnim od ostale prirode - iako se naš svakodnevni svet nalazi između ovih makro i mikrokosmičkih sila kao između čekića i nakovnja.

Samo tu, između mikro i makro sveta, u našem ljudskom delanju, po njima vlada „slobodna volja” - mada se niko ne hvali da ju je valjano iskoristio. Tako čovekov ego održava iluziju svoga opstanka.

U stvarnosti, sve što postoji na bilo koji način, u nama ili izvan nas, na ovom i svakom drugom svetu, sastavni je deo uslovljenih prirodnih procesa, i ne postoji apsolutno

ništa „neprirodno”. Razlikuje ih jedino nivo vibracija i kvalitet angažovane energije. Te razlike daju raznovrsne oblike svemu što postoji i što se dešava. Celu prirodu sačinjava jedna energija, i ona se manifestuje kao kretanje. Pokret prirode svuda je isti, nema razlike između kretanja elektrona, planeta i našeg kretanja kroz život, jer energija je svuda ista. Ali, njena upotreba daje pojavama različit karakter. Iza toga nema nikakvih razlika između čvrstih stvari i događaja, unutar njih ili spoljnih. Iluziju da postoji bitna razlika između nevidljivih procesa sudbinskih događaja, vidljivih predmeta i našeg bića, nameće nam vezanost za ograničena fizička čula i njihov način posmatranja. Sile koje vode čoveka kroz život i daju mu određenu sudbinu putem vanjskih događaja, isto su tako sastavni deo prirode kao i sila koja pokreće krvotok u našem telu i sav organski život. Setimo se samo šta smo sve spremni da uradimo, i šta smo sve već uradili da bi se prehranili i imali sredstva za život. Egoički način posmatranja jedini je razlog zašto krvotok u sebi smatramo prirodnom nužnošću, svoje spoljašnje postupke izrazom

„slobodne volje” a sve ostale događaje slučajnošću ili sudbinom. Takvo razlikovanje je bedem ega i našeg neznanja, pa otuda i patnje. Ali, u prirodi nema patnje, ona je božanska, savršena celina. Patnje ima samo unutar granica ega, u svetu koji on projektuje. Mi ne želimo da vidimo jedinstvo prirode u organskom opstanku i našim delima zato što ne želimo sebi da priznamo da ništa i nismo učinili u životu osim zadovoljenja naših bioloških potreba, da nismo ni načeli svoju duhovnu suštinu zbog koje i postojimo. Razlog je tradicionalno neznanje o tome šta je naša duhovna suština i o njoj će dalje biti reči.

Poslednja i najtvrdža pretpostavka laika koji 'ne veruje u astrologiju' zasniva se na prethodnoj: razlikujući prirodne procese od svojih postupaka njegov ego stvara iluziju da „ima slobodnu volju”. Ovo ubeđenje, koje nije ništa drugo do manifestacija njegove nesvesnosti, toliko je rašireno da su mu podlegli i mnogi komercijalni astrolozi. I oni tvrde da čovek ima slobodnu volju, a da astrološki činoci samo pokazuju mogućnosti koje osoba može da iskoristi ili propusti. To je tačno

samo za prosvetljenog čoveka, a ne i za prosečnog smrtnika. Ovo ubeđenje je privlačno jer učvršćuje egoičku nesvesnost, iako je dovoljno malo zdravog razuma da se vidi kako čovek ne može ni da diše ni da trepne svojom voljom, da su sve njegove fiziološke funkcije nesvesne i spontane. I ne samo unutarnji, fiziološki procesi, već i spoljašnja dešavanja. Teško je ovoga biti svestan jer je prirodna uslovljenost dovoljno fleksibilna da omogućava život i kretanje kakvi su nam poznati unutar granica ega. Ali nam zato istovremeno onemogućava spoznaju ostalih vidova života, koji su daleko sadržajnije, veći i čudesniji od ovoga što nam je poznato. Svaki dovoljno zreo čovek, kada se osvrne na svoj dotadašnji život, morao bi da prizna da postojeću sudbinu nije sâm izabrao, bar ne u većini detalja. Priznanje ovakvog stanja stvari komplikuje činjenica da i ono što definitivno smatra „svojom voljom” jeste zapravo predodređeno astrološkim činionicima pri rođenju. Planetarne aspekte i položaje koji uzrokuju da život bude posvećen sportu ili teologiji, na primer, čovek prihvata kao izraz svoje volje, jer astrološki činioци deluju iznu-

tra, nesvesno, kao „naša” želja i „naša” volja, jednako kao i spolja u vidu događaja. Oni sve predodređuju, pa i to da li će neko biti religiozan ili ne, površan ili fanatik, uspešan u karijeri ili će propasti, kakav će brak imati, i kakav ukus u oblačenju.

Svako pokazuje „svoju volju” ali je ona različita kod svakog pojedinca upravo zato što je svačija volja determinisana astrološkim uticajima iz natalne karte, ili trenutkom rođenja. Te uticaje svako izražava kao „svoju volju”, odnosno temperament i karakter. Ako su astrološki uticaji (aspekti i dr.) kod nekoga konstruktivni i pozitivni, on će sledeći „svoju volju” ili urođenu prirodu doživeti njihova pozitivna ostvarenja. Ako su negativni i destruktivni, njegova volja će ga odvesti u propast. Zato je čest slučaj kod ljudi koji propadaju, ili čine loša dela, da se teško mogu odvratiti od njihovog puta ili načina života jer ga oni doživljavaju kao „svoju volju” i „svoje ostvarenje”. Ova teškoća je najbolje poznata psihoterapeutima. Takvim ljudima je jedini spas da slušaju drugoga a ne svoju urođenu prirodu, ili volju - ako je to uopšte moguće. Zbog njih su stvoreni društveni i religijski

autoriteti (predanost božijoj volji), etika i moral.

Uslovljenost prirode ima svoju subordinaciju. Neka dešavanja su više, a neka manje determinisana. Nevažni i mali događaji su determinisani u svom lokalnom okruženju, od strane neposrednih uzroka, ili su prepušteni slučajnostima jer imaju samo trenutni značaj. Ali značajni događaji, koji se tiču razvoja i sudbine, određeni su od strane viših uzroka. Njih otkriva astrologija. (Mada i najmanji događaj može majstorski da bude izrežiran od strane sudbine.) Zato, da bi nju razumeli, treba da razlikujemo bitna od nebitnih dešavanja.

Da bi se razumeo zakon uzročnosti koji vlada celom prirodom, pa i našim sudbinama, valja znati da priroda nije samo ono što opažamo svojim fizičkim čulima. Ona ima više dimenzija, dok mi čulima opažamo samo jednu od njih, jedno vrlo usko područje prirode koje nazivamo fizičkim, trodimenzionalnim svetom. Zakon uzročnosti se, međutim, proteže kroz celu prirodu, kroz sve njene dimenzije, i zato ga ne vidimo celog, već samo one njegove deliće koji se pojavljuju u

prolazu kroz fizički plan, i to ako su u našoj blizini, tako da možemo da ih opazimo, ili da na drugi način budemo obavešteni o njima. Zato što ne vidimo ceo tok uzročnosti, već samo njegove fragmente, i to one koji su u skladu s našom paradigmom realnosti, nama stvari i događaji izgledaju nepovezani, izazvani slučajno, čini nam se da zlo vlada i da nema pravde, ili da se sreća događa nezasluzeno. Ne opažajući (za naša čula skriveni) lanac uzročnosti na višim dimenzijama, pojave i događaji nam mogu izgledati kao numinozni hirovi nekog Boga ili đavola. Čudesni događaji nisu ništa drugo do manifestacija viših dimenzija na nižim.

Razlog za ovakvo neznanje, na kome se čak grade religije i filosofije, jeste prosto u tome što ne vidimo celinu prirodnog procesa u svim dimenzijama, već samo onaj njegov fragment koji nam je dostupan čulnim opažanjem. (Njime se bavi nauka pa zato astrologija ne može biti njen predmet, jer ona pokazuje zbivanja u svim dimenzijama.) Kao kada bi okretanje jednog velikog točka posmatrali iz blizine kroz uski prozorčić, tako da vidimo samo njegov delić. Uočili bismo samo

neodređene delove koji se pojavljuju i nestaju, u najboljem slučaju neke cikluse u tim kretanjima. Tek kada se udaljimo i vidimo ceo točak bez ograničenja opažanja, postaje nam jasno da su nepovezane i neobjašnjive pojave sastavni delovi velike celine. Tako je i sa prirodom i njenim zbivanjima. Svoje fizičke živote opažamo kroz uske prozorčice naših čula i ograničenog razuma, pa nam zato i izgledaju nesavršeni, pogrešni, nelogični i nesrećni, kao da su žrtve svakojakih nezaslužanih nepravdi. Izgleda nam da se život javlja kao nov i da netragom nestaje. Samo kada objektivno sagledamo sve dimenzije prirode, vidimo da je naš fizički život samo jedan delić daleko šireg procesa duševnog dozrevanja večnog života, koji je izraz savršenstva prirode, koja sa svim svojim dimenzijama predstavlja savršenu, bezvremenu celinu i čisto dobro.

Astrologija nam pokazuje procese uzročnosti koji se protežu izvan našeg čulnog opažanja, i tako doprinosi da sagledamo celinu zbivanja i izbegnemo iluziju patnje.

Niti s kojima nas priroda vezuje, i tako uslovljava, dovoljno su dugačke, fine i nevid-

ljive da nam obezbede slobodu kretanja (mada ni nju nemaju svi ljudi) potrebnu za zadovoljenje bioloških nagona za opstankom, pa čak i najnižih strasti. Ovakva sloboda je nužna za biološki opstanak, i zato nam ju je priroda i dala, čak u većoj meri nego životinjama. Onima čiji je um ograničen samo na čulno i fizičko iskustvo postojanja ova, inače samo biološka, sloboda borbe za opstanak, stvara utisak da su s njom i potpuno slobodni, čak u tolikoj meri da na njoj grade 'demokratiju', 'ljudska prava' i verski moral smatrajući da su tu slobodu dobili od Boga - boreći se neprestano protiv loših osobina te iste slobode, i ljudi koji misle drugačije. Zato u takvoj 'demokratiji' i 'religiji' vlada žešća borba za teritorije i opstanak nego u životinjskom svetu.

Izbor između dobra i zla koje nam priroda daje pukim fizičkim rođenjem, radi biološkog opstanka, nije nikakva sloboda, nego izbor kako da udovoljimo prirodnom nagonu za opstanak, to je samo polarizacija iste uslovljenosti koja je dovoljno fleksibilna kako bi omogućila fizički opstanak individue. Možemo slobodno da odlučujemo o tome kako

ćemo da zadovoljimo svoje nagone, i tu vrstu slobode, koja ne nadilazi uslovljenost prirode, mi naivno projektujemo na sve oblasti života, pa i na svoju duhovnu suštinu koju još nismo ni upoznali. Samo zato što možemo da mrdamo tamo-amo, nekog da udarimo a nekog da pomilujemo (u oba slučaja sebe da obezbedimo), i da pričamo šta nam padne na pamet, imamo utisak da smo „slobodni”. To je iluzija, to je sloboda ega i nesvesnog bivstvovanja. Istinska sloboda tek treba da se osvoji duhovnom zrelošću i pobedom nad ovakvom slobodom nagona, koja nas porobljava svojim iluzijama.

Astrologija pokazuje na koje je sve načine čovek uslovljen i na taj način nam pomaže da spoznamo svoju istinsku duhovnu slobodu, svest svoje transcendentalne duše. Uslovljenost može biti pozitivna i negativna jer priroda deluje na sve načine, kroz suprotnosti, podsticajno i sputavajuće, odnosno iskušavajuće, da se pozitivne lekcije utvrde. Pri tome se ovo dejstvo proteže na više života usled zakona karme i reinkarnacije. Zato rana smrt, ili teška sudbina, moraju biti sagledani kao jedna epizoda

daleko šireg i većeg procesa nego što je jedan individualan život. Kada se izgubi iz vida ovakva celovitost delovanja prirode, i njeno jedinstvo suprotnosti, tada nastupa tumačenje o „dobru i zlu”, pri čemu zlo uglavnom nadmašuje dobro.

Samo je celina postojanja čisto dobro, a ono što nju omogućava jeste naša duhovna suština, Sopstvo ili svest duše koja je odraz božanske svesti. Fragmenti postojanja su uvek u suprotnostima i patićemo zbog njih dokle god budemo fragmentarni (u egu). Patnja je nesvesnost celine i nju najčešće izražavamo reakcijom, kroz sukob sa njenim različitim delovima, odnosno bićima koja nam izgledaju kao „drugi” - zato što smo sami sebi tuđi. Dakle, zlo činimo samo nesvesni, i nesvesnim reakcijama ga održavamo, dok su ljubav i dobrota uvek izraz naše svesti o jedinstvu bića i duhovnoj slobodi - koja je čovekova autentičnost. Ne možemo znati istinu o biću bez ljubavi prema svemu što biva - jer takvo 'znanje' je samo spoljašnje - kao što ne možemo ni voleti izveštačeno, odvojeno, bez doživljaja jedinstva s voljenim. Dobro i zlo nisu spolja, oni su naša svojstva

koja izražavaju našu svesnost i nesvesnost. Dobro je uvek odraz svesti, a zlo uvek odraz nesvesnosti. Ovo dokazuje činjenica da je čovek sposoban i za jedno i za drugo. Kada ih projektujemo van (dobro u Boga, a zlo u đavola), tada samo izbegavamo odgovornost u njihovoj primeni i dokazujemo svoju nesvesnost. Kada preuzmemo odgovornost, to uvek vodi osvešćenju i dobroti koja je univerzalna i ne zavisi od morala i zakona koji su određeni lokalnim okruženjem.

Priroda postoji zbog obrazovanja svesnog subjekta. Pored svih oblika života, taj proces se najintenzivnije kristališe kroz čovekovo biće i sudbinu. Čovek je završni čin tog procesa. Zato mu je i najteže, ali je i najbliži ishodu. Astrologija, kao kraljica sveg znanja, detaljno pokazuje i celinu prirodnog zbivanja i kako je svaki čovek posebno uslovljen, ali ne zato da bi mu samo stavila do znanja da nije slobodan od prirodne nužnosti, nego da bi mu *upravo tim znanjem omogućila da se oslobodi spoznajom celovitosti bivstvovanja, koja je njegovo Sopstvo*. Dakle, čovek jeste uslovljen, ali može da bude slobodan - jedino kroz spoznaju onog što ga uslovljava.

U tome mu astrologija pomaže sledeći logiku da se čvor može razvezati jedino znanjem kako je zavezan. Da bi tu pomoć čovek dobro iskoristio mora najpre da bude svestan svoje uslovljenosti, a ne da samog sebe obmanjuje da je slobodu i nezavisnost dobio sâmim fizičkim rođenjem, ili od nekog Boga. **Sloboda se ne može dobiti, ona je svojstvo lične zrelosti, a zrelost nikada ne može biti svojstvo ličnosti ako je dobijena odnekud.** Čin fizičkog rođenja ni po čemu se ne izdvaja od ostalih uslovljenih organskih procesa u prirodi. On čoveka stavlja u istu ravan sa životinjama i biljkama. Njegovo prâvo, duhovno rođenje tek treba da se dogodi kada kulturnom evolucijom i potpunim osvešćenjem postane jedinstvena i celovita ličnost, **nezavisna od spoljašnjih uticaja.** Koliko je kao ličnost integrisan, toliko je nezavisan od gravitacije prirodnog uslovljavanja.

Problem determinacije i slobodne volje je teško razumljiv inače, a u astrologiji je naročito naglašen. Njegovo rešenje je jednostavno. **Postoji i determinacija sudbinom i slobodna volja, zajedno i uporedo.** Determinacija daje stabilnost i uzročnost u zbiva-

njima, a sloboda daje kreativnost i nova iskustva i oblike zbivanja. Bez slobode postojanje bi bilo zatvor bez života. Bez determinacije sloboda bi bila kaos i razuzdanost slučajnosti.

Uslovljenost i determinacija sudbinom postoji u onoj meri u kojoj nismo svesni svoje prave prirode, svesti svoje transcendentalne duše koja nadilazi prirodu jer je omogućava. Svest naše duše je odraz božanske svesti koja omogućava celu prirodu. Stoga, samo u onoj meri u kojoj težimo jačanju svesti svoje duše na ovom svetu, u telu, u toj meri postajemo slobodni. Dakle uslovljenost postoji ali nije potpuna, **postoji samo jedan izlaz iz uslovljenosti, a to je njena transcendencija u svesti duše, u samospoznaji.** Koliko jačamo tu svest toliko postajemo slobodni i gospodari svoje sudbine. Uvek kada sledimo nagnone i želje koje su od ovoga sveta i tela, i delamo nesvesno, mi smo robovi sudbine. Samo kada delamo svesno i u interesu naše duše, naše savesti, mi se oslobađamo. Samo takvim delovanjem mi izgrađujemo svoju slobodu i humani svet. **Jedinu slobodu koju čovek**

ima jeste da spozna sebe. Sve drugo je njegovo ropstvo i patnja.

Jedini pravi temelj za čovekovu kulturnu evoluciju daje astrologija, ako se koristi shodno njenom smislu, a to je čovekovo *duhovno prosvetljenje* - ne ispunjenje ličnih želja. Ovakav promašaj njenog smisla jedini je razlog svih grešaka i nerazumevanja. Natalna karta pokazuje strukturu celog našeg bića *da bi nam dala kontekst za njegovo nadilaženje u slobodu, u svesti duše.* Transcendencija uslovljenog bivstvovanja je suština svekolike čovekove kulture, duhovnosti i religioznosti. Nigde se objektivnije ne prikazuje čovekova uslovljenost nego u astrologiji, i to za svaku individuu posebno, u skladu s vremenom njenog postojanja, dakle, dinamički, uživo, a ne metafizički i mitološki.

Budući da astrologija pokazuje kako priroda uobličava svesnog subjekta - i preko sudbinskih iskušenja ga navodi da postane celovita ličnost, koja će biti oličenje smisla bivstvovanja prirode - astrologija će u ljudskom društvu biti upoznata i priznata

**tačno u onoj meri u kojoj to društvo pozna-
je i priznaje celovitu i slobodnu ličnost.**

Astrologija pokazuje suštinu našeg karaktera koji se spolja izražava kao sudbina. Tako najbolje doprinosi razumevanju našeg položaja u svetu, prâvog uzroka i smisla svega što nam se događa, da ne bismo krivili ni Boga, ni đavola, a ni naše bližnje. Takvim znanjem pribavlja nam opuštenost i ljubav za sva bića kroz uvid da smo svi jednako uslovljeni prirodom dok ne dospemo do istinskog duhovnog probuđenja - na koje nas uslovljenost i goni. Jedan od najlepših prikaza ovakvog smisla astrologije nalazi se u Manihejskim izvorima (Hegemonius, Acta Archelai, 8. Bar Khoni, Scholia, 315, 22-27):

„Kad je Otac Života video kako duša pati u telu... pozvao je Poslanika. A ovaj došavši pripremi sve što mu je potrebno za posao spasavanja duša. Napravio je točak sa **dvanaest** sudova... Pokretan kruženjem nebeskih sfera, taj točak zahvata duše koje umiru... I splav se puni dušama koje ti sudovi zahvataju, pa ih zatim iskrcava... u Eone, gde ostaju u Stupu Slave zvanim *Savršeni čovek*...

To je stup svetlosti, jer je ispunjen pročišćenim dušama”.

ANTROPIČKO NAČELO I OBLIKOVANJE SUBJEKTA

Današnja shvatanja teorijskih fizičara o prirodi fizikalne stvarnosti dospela su do jedinstvenog paradoksa. S jedne strane, eksperimentalna otkrića u subatomske fizici istopila su gotovo sva dosadašnja ubeđenja o materijalnoj stvarnosti, o njejoj čvrstoći i postojanosti, i otkrila nam da je takva slika sveta samo privid koji nam stvara priroda čulnog opažanja, a nije izraz same stvarnosti. Suština materije ili subatomska stvarnost se pokazala kao krajnje relativna i direktno zavisna od subjekta koji je doživljava. Ubrzo nakon svog nastanka, dvadesetih godina, kvantna fizika se zaplela u problem odnosa subjekta prema prirodi, jer se priroda tog odnosa pokazala kao presudna za dobijanje rezultata eksperimentalnih istraživanja. Takvim uvidima se, s druge strane, približila drevnim znanjima o suštini stvarnosti, mističkim spoznajama koje su sadržane u osnovi svih velikih duhovnih tradicija.

Prema Fritjofu Kapri, koji je u svojoj poznatoj knjizi *Tao fizike*² izneo paralele između savremenih fizikalnih teorija i drevnih, uglavnom istočnjačkih mističkih uvida, ovo zbližavanje se sastoji iz osam tačaka.

1. Jedinstvo svih stvari i događaja - svet se ne može razložiti na nezavisne, manje jedinice.

2. To sveopšte jedinstvo uvek zahvata i svesnog subjekta (čoveka, posmatrača) i on je neposredan učesnik u toj meri da je spoznaja jedinstva njegova sudbina, i kao da se sve zbiva da bi se njegova svest kristalisala.

3. U tom jedinstvu sve razlike i suprotnosti su relativne; suprotnosti su polovi jedinstva i kao takvi omogućavaju mu životnu dinamiku.

4. Svi pojmovi su plod razuma i ne mogu se primeniti na sâmu stvarnost prirode, oni ne dotiču svojstva sâme stvarnosti.

5. Iza prostora i vremena relativističke fizike stoji jedna viša, bezvremena dimenzija,

² Fritjof Capra: *The Tao of Physics: An Exploration of the Parallels Between Modern Physics and Eastern Mysticism*, 1975. Shambhala Publications.

implicitni poredak u kome su svi događaji u prirodi međusobno povezani, ali ne uzročno.

6. Kosmičko jedinstvo je dinamičko i neodvojivo od svojih višestrukih pojavljivanja, priroda je u dinamičkoj ravnoteži i mnoštvo je iluzija ograničenog, čulnog načina posmatranja.

7. Prostor i čestice nisu strogo odvojeni i suprotstavljeni, već su u dinamičkom i živom procesu neprekidnog kretanja, nastajanja i propadanja. Čestice nastaju iz oscilovanja polja koja su bez oblika i određenja, i u njima nestaju; iako su nemanifestovana, polja su stvarnost iz kojih proizilaze entiteti koje opažamo kao čestice koje sačinjavaju fizički svet.

8. Celokupna stvarnost je neprekidni kosmički ples energije, igra nastajanja i nestajanja. Čestice koje sačinjavaju fizičku stvarnost su zapravo energetske procesi, a ne čvrsti objekti.

Klasična fizika se od Njutna pa sve do početka dvadesetog veka bavila mehanističkim modelom opisa sveta. On je odgovarao prostom, čulnom iskustvu, i bio je uspešan u tehničkoj primeni. Tehnološka

revolucija i moderno doba su i započeli kada je čovek shvatio sve aspekte kretanja u čulnom, fizičkom svetu.

Dvadesetih godina ovog veka došlo se do dubljih i revolucionarnih uvida u prirodu fizičke stvarnosti, u subatomske svet. On je pokazao da su osnovne čestice, od kojih su sačinjeni atomi fizičkog sveta, sasvim različite od klasične predstave o materiji, one se ponašaju paradoksalno, preskaču zakone uzroka i posledice, pa čak i ograničenja vremena i prostora. Njihov se položaj i brzina ne mogu tačno odrediti jer se nalaze u visoko energetskom i vibratnom stanju kao sićušno polje zvano kvantno polje. Od kvantne fluktuacije zavisi šta će se iz tog polja izroditi, kakva čestica ili talas. Za razliku od krute mehanističke predstave o svetu, kvantna fizika je pokazala da je dublja stvarnost sličnija organskom modelu jer posmatrač postaje učesnik u zbivanju, što je blisko mističkim uvidima o jedinstvu prirode na kome se zasniva i astrologija. Ukratko, savremeni fizičar je došao do nepremostive prepreke, do sebe sâmog. Na dnu prirode ugledao je odraz svoga Ja.

Već je u ranoj fazi kvantne fizike uočeno da rezultati eksperimentalnih istraživanja subatomskih čestica zavise od tumačenja posmatrača, da on svoje parametre iz makrosveta primenjuje na mikrosvet, što je nespojivo, pa se zato javljaju paradoksi, da objekti u mikrosvetu imaju svojstva i talasa i čestica. Na tome se uglavnom stalo osim što su neki teoretičari³ pokušali manje ili više uspešno da osmisle novu situaciju na etičkom i egzistencijalnom planu definišući tako nastalu *novu nauku*. Međutim, najnovija otkrića produbila su ovaj problem do onih dimenzija na kojima deluje astrologija. Nedavno je otkriveno da od sâmog *prisustva* posmatrača zavisi kako će se ponašati mikrosvet, da li kao čestica ili talas. Ustanovljeno je da sâmo prisustvo bilo kakvog posmatrača uzrokuje da se kvant energije ponaša kao čestica, dok se bez prisustva posmatrača ponaša kao talas. Kao da čestica, odnosno priroda zna da samo pred posmatračem treba da uzima trodimenzionalno obličje. Dakle, to više ne zavisi samo

³ Werner Heisenberg, Jürgen Habermas, Stephen Toulmin, David Bohm, John V. Davis, Fritjof Capra

od *tumačenja* posmatrača, kako se mislilo do sada, već od sâmog njegovog *prisustva*.

Implikacije ovog otkrića su tako dalekosežne da će po značaju nadmašiti i samo otkriće subatomske svete i njegovih svojstava, jer će konačnu suštinu prirode i ljudsko bivstvovanje sjediniti na način kako to do sad nikada nije bilo moguće. Ono je, zapravo, oduvek bilo sjedinjeno u mističkim iskustvima duhovnog prosvetljenja i drevnom znanju astrologije, ali ovde nam je namera da se tome približimo sa stanovišta današnjeg znanja o fizikalnoj stvarnosti i čoveku.

Najsigurniji korak u tom smeru biće nam kosmološka teorija Jačeg antropičkog principa (Strong Anthropic Principle ili SAP). U mnogim rezultatima iz oblasti kosmologije i kvantne fizike otkrivena je čitava serija podudarnosti između numeričkih vrednosti nekih fundamentalnih konstanti prirode, kao što je odnos između mase protona i mase elektrona; da je gravitaciona masa protona samo malo drugačija, ne bi bilo zvezda. Uočeno je da sama mogućnost postojanja života zavisi od ovih podudarnosti, da suš-

tinska svojstva univerzuma moraju da budu upravo ovakva kakva jesu da bi se javila evolucija života zasnovanog na ugljeniku i, u krajnjem vidu, čovek kao svesni posmatrač. Ova činjenica nametnula je formiranje antropičkog principa, ili načela po kome vidljive osobine svemira, kakve su u svemu, nisu proizvod slučajnosti ili prirodne selekcije između više mogućnosti, nego su posledica sasvim određene svrhe: stvaranje uslova za nastanak svesnog subjekta.

Ovakav logičan odgovor za podudarnosti mnogih odnosa koji leže u osnovi prirode nije zadovoljio popularnog astrofizičara Stivena Hokinga. On ga (u knjizi *Crne rupe i bebe-vaseljene*, Beograd: Polaris, 1995) odbacuje jer smatra da nije dovoljno reći da su stvari takve kakve jesu zato što mi postojimo. Smatra da Sunčev sistem jeste nužan za naš život, ali mnogi delovi kosmosa nisu pogodni ni za kakav oblik života. Uz to tvrdi da smo tako mali i neugledni naspram veličine kosmosa, da je teško prihvatiti da sve to postoji zbog nas, previđajući da upravo veličina garantuje mnoga pogodna mesta za život sli-

čan našem. Osim da je "teško prihvatiti" on ne daje nikakve dokaze da teorija nije tačna.

U potrazi za Velikom objedinjavajućom teorijom, koja ujedinjuje tri kategorije fizičkih međudejstava (a to su jaka i slaba nuklearna sila i elektromagnetizam) sa gravitacijom, njegovi uvidi su se kretali od teorije Velikog praska do hipoteze o imaginarnom vremenu. Ujedinjenje prve tri sile koje vladaju u mikrosvetu već je na vidiku zahvaljujući hipotezi o kvarkovima i kvantnoj hromodinamici, dok je gravitacija ostala izvan jer je isuviše slaba za dejstva u mikrosvetu. Ostao je, dakle, problem sjedinjenja mikro i makrokosmosa. To jedinstvo nije nikada bilo problem misticima i astrolozima, ali za današnje fizičare je zaista problem da ga obrazlože, matematički dokažu i eksperimentalno prove.

Ovaj problem je nerešiv zato što se objektivizuje, projektuje spolja, što se uporno previđa značaj i smisao subjekta, čovekove ličnosti u svemu tome. Krajnji domet objektivacije ishoda prirode jeste teorija Velikog praska. Po njoj je ceo univerzum pre dvadesetak milijardi godina bio sažet u jednu sin-

gularnu tačku, neizmerno velike mase i temperature. Kako je u toj singularnosti (kažu, „veličine zrna graška”) sažet sav prostor i vreme, jasno je da ona protivreči sama sebi, jer nije mogla nigde da postoji i nikad da se dogodi zato što pre nje nije bilo prostora ni vremena. Ali zato je u mašti fizičara mogla lako da eksplodira i inflatorno se raširi u danas postojeću vasseljenu. Dokaz za ovu singularnost nalaze u opažanju da se galaksije međusobno udaljavaju, mada ih malo zbunjuje to što ne mogu da ustanove iz koje početne tačke se udaljavaju - jer se udaljavaju odasvud. Još više ih zbunjuju neka novija neproverena osmatranja po kojima bezbrojne galaksije nisu tek tako razbacane po kosmosu, nego obrazuju ogromnu spiralu, nalik na DNK. (Ovo bi potvrdilo drevnu Hermesovu izreku da „ništa nije spolja, ništa nije iznutra, jer sve što je spolja, iznutra je”.) Najudaljeniji snimci kosmosa veoma liče na snimke neurona u našem mozgu. Takođe i pozadinsko mikrotalasno zračenje, za koje se smatra da dolazi od početne faze stvaranja vasseljene, da je ostatak Velikog praska, kao za inat dolazi odasvud. Kap koja je prelila čašu

iz koje se opijaju teorijski fizičari došla je iz rezultata kompletnog snimanja pozadinskog zračenja (satelitom Planck 2013. godine) koja su pokazala da se naša planeta zapravo nalazi u središtu kosmosa. Pored toga, dokazala su da pozadinsko zračenje dopire odasvud, što obara teoriju o Velikom prasku koji bi morao da ima neko mesto svoga nastanka u univerzumu.

Ovo nas zapravo dovodi do druge kosmološke teorije koja kaže da je kosmos veliki hologram, svaki njegov delić u sebi sadrži sliku celine kosmosa.⁴ Prema tome, rezultati očitavanja pozadinskog zračenja bili bi isti i sa svake druge tačke posmatranja u kosmosu, svaka bi bila u središtu univerzuma.

Te dve teorijske postavke, teorija Jačeg antropičkog principa i hologramskog univerzuma, jesu osnova na kojoj se zasniva delovanje astrologije.

Vaseljena postoji bez početka i kraja u imaginarnom vremenu, u večnoj sadašnjosti, koja je nalik na sferu: postoji iako nema poč-

⁴ O hologramskoj paradigmi videti u knjizi Michael Talbot: *The Holographic Universe*, 1991.

tka ni kraja. Time su zadovoljeni i teorija relativnosti i zakoni kvantne mehanike, oni sada zajedno mogu slobodno da deluju.

Koncept linearnog stvaranja, od početka ka kraju, je projekcija uslovljenog uma i svih proračuna za opstanak ega, dok je nelinearno postojanje, bez početka i kraja, večno i celovito (sfera i krug su arhetipski simboli čovekove Sopstvenosti), izraz stvarnosti samog bića; kao i ljubav koja nema proračuna i interesa, ona jednostavno jeste.

Ideja bespočetnog postojanja javlja se vrlo rano u religijskim i mističkim spekulacijama, ali nju je najbolje nagovestio Platon u Timaju, govoreći o sfernoj prirodi božanske duše. Takođe u indijskoj filosofiji *advaita vedante* kaže se da je svet *maya*, privid, koji nema početka ni kraja. Biće nam jasnije na koji način može postojati ono što je bespočetno ako ga sagledamo kao sferu. Bespočetnu i beskrajnu prirodu prostorvremena univerzuma dokazuje sferni oblik svih nebeskih tela i njihovih putanja.

Četvorodimenziono prostorvreme, večna sadašnjost, koja nema ni početka ni kraja već jednostavno postoji, ne protivreči

iskustvenom, trodimenzionom vremenu koje postoji samo za naša čula. Njegova strela usmerena je samo ka budućnosti koju ne poznajemo, dok se prošlosti samo sećamo. U večnoj sadašnjosti prošlost, sadašnjost i budućnost postoje simultano. U njoj je vasiona beskonačna, jedinstvena, bez granica ili singularnosti, a u našem, čulnom vremenu, stvari se događaju kao da singulariteti postoje, tu se vasiona širi, a ima i crnih rupa, stvari nastaju i nestaju iz vidokruga naših čula i mi mislimo da su zaista kao nove nastale ili potpuno nestale, pa tu logiku primenjujemo i kada tumačimo kosmos. U večnoj sadašnjosti „početak” kosmosa nalik je Zemljinom severnom polu, ako se stepeni geografske širine uzmu kao analogni vremenu, a „kraj” južnom polu. Ali te dve tačke nisu ni po čemu posebne, na njima važe isti fizički zakoni kao i na svim drugim tačkama na Zemlji. Ova analogija nam, međutim, pokazuje da čulno, linearno vreme realno postoji samo za subjekta koji se nalazi na površini sfere, odnosno Zemlje.

Ako ovome pridružimo antropički princip, što nije u neskladu jer mi ipak posto-

jimo i osmišljavamo sva ta vremena, doći ćemo do teorijskog objašnjenja zašto uopšte deluju astrološki principi. Pre svega, astrologija počiva na četvorodimenzionoj savijenosti prostorvremena oko Sunca, koje se zbiva sfernim kretanjem takođe sferno uobičenih planeta. I vreme je u astrologiji ciklično (zbog sfernog kretanja prirode) i više imaginarno nego linearno, jer se ono sažima po modelu holograma i deli po principu 'jedan dan, jedna godina', na osnovu čega se rade solarni horoskopi, primarne i sekundarne direkcije. Svaka vremenska celina ima svoj kontekst. Dakle, **osnovni metodi predviđanja u astrologiji mogući su upravo zbog svojstva večne sadašnjosti, zbog hologramske prirode univerzuma, i njegovog superiornog odnosa prema trodimenzionom čulnom i linearnom vremenu.** Zato što sve postoji samo u večnoj sadašnjosti, univerzum je hologram. Možemo reći da astrologija i nije ništa drugo do metod prevođenja nekih osnovnih činjenica našeg postojanja iz bezvremene, neuslovljene sadašnjosti, na jezik i razumevanje svakodnevnog, ograničenog i uslovljenog, čulnog vremena.

Da se astrologija zasniva na praktičnom tumačenju hologramskog bezvremenog univerzuma, vidimo na primerima kada danas neka planeta prelazi preko tačke gde je bila nekada ranije u trenutku našeg rođenja (tranziti), ona deluje tačno onako kako teorija astrologije pokazuje, i to uvek možemo videti u svom iskustvu.

Da astrologija deluje na principu hologramskog sažimanja vremena, vidimo u delovanju primarnih i sekundarnih direkcija, u kojima se kretanje planeta za jedan stepen Zodijaka, odnosno za jedan dan, računa kao jedna godina.

To su sve dokazi da **drevna nauka astrologije svoju praksu zasniva na hologramskom univerzumu, kojeg je otkrila tek savremena nauka, ali samo teorijski.**⁵

Stoga je astrologiju sasvim ispravno nazvati naukom jer ona to jeste. **Sve je u astrologiji zasnovano na činjenicama**, kao što je tačan položaj planeta, na posmatranju i analizi činjenica u praksi. **Ne postoji nijedan**

⁵ Drevna znanja su mnogo veća i bogatija nego što nam to predstavlja mejnstrim nauka. O tome više možete saznati u delima Graham-a Hancock-a.

element verovanja i sujeverja u astrologiji.

Uostalom, astrologija je s pravom oduvek smatrana majkom svih nauka. Za ispravno razumevanje astrologije jedino je potrebno objedinjeno znanje svih nauka, bez predrasuda.

Budući da tranziti planeta, koji deluju vanvremenski (takođe i nezavisno od prostora, jer daljina nema značaja) deluju na nas kao svesne subjekte, na naše stanje svesti i na zbivanja. To u praksi dokazuje teoriju Jačeg antropičkog načela.

Ovo razumevanje postaje dublje ako se prepozna u jedinstvu cele prirode. Tada postaje jasno da sferno zbivanje večne sadašnjosti prostorvremena, na kome se zasniva astrologija, objedinjuje kosmička zbivanja sa celokupnim organskim životom i našom sudbinom. Iz te perspektive se, naime, jasno vidi da kruženje Zemlje oko svoje ose i oko Sunca, kao i kruženja ostalih planeta u sunčevom sistemu, direktno izazivaju organski život na Zemlji i svu njegovu dinamiku. Svojom gravitacijom (magnetizmom) planete

indukcijom¹ izazivaju na Zemlji još finija energetska kretanja, a to je organski život. Kada bi se Zemlja zaustavila, zajedno sa ostalim planetama, tada bi sav organski život stao i raspao se u prah. Mi svoje psihofizičko biće uopšte i možemo da pokrećemo, tačnije rečeno, ono sâmo može da se kreće i živi jedino zahvaljujući tome što se Zemlja s ostalim planetama kreće, a naročito Mesec. Mesec je veliki magnet koji svojom rotacijom naj-snažnije indukuje kretanje sveg života na Zemlji. Po uticaju je najznačajniji jer je najbliži. Ostale planete takođe imaju svoj uticaj zavisno od svoje veličine, brzine i udaljenosti. Skup svih njihovih uticaja preko međusobnih aspekata stvara život kakav nam je očigledan na Zemlji.

Planete daju karakteristike i dinamiku našem biću zavisno od svoje dinamike. Najbrži je Mesec i on je odgovoran za um koji se

¹ Da podsetimo: kada se u blizini zatvorenog provodnika bez struje kreće magnet, nastaje električna energija koja samo dotle traje dok magnet rotira oko njega. Faradej je ovo nazvao *magnetnom indukcijom*. Sam termin *inductio* na latinskom znači uvođenje ili navođenje.

menja najbrže. Drugi po brzini je Merkur, on je odgovoran za intelekt koji je stabilniji od uma koji se trenutno menja, ali još uvijek mora biti okretan i brz. Treća je Venera, odgovorna za ljubav i osećaje. Potrebno im je vreme da se razviju, ali se i dalje brzo menjaju i prilagođavaju. Četvrti je Mars, odgovoran za telesnost i energiju. Potrebno je mnogo više vremena za izgradnju mišića i kondicije, sticanje snage i njenu primenu, naša energija se menja sporije od osećaja ljubavi i uma. Peti je Jupiter odgovoran za karakter. Ne možemo promeniti svoj karakter i filozofiju preko noći. Za menjanje osobe potrebno je snažno dugogodišnje delovanje, a onda je i to retko. Šesti je Saturn, odgovoran za mudrost, najsporiju od svih karakteristika u životu. Može potrajati ceo život kako bi se razvio osećaj mudrosti, a kada se to učini, ne može se poništiti.

Sedmo je Sunce, koje se uopšte ne kreće. Ono ostaje fiksno središte celog sistema, ali se kreće kroz galaksiju zajedno sa svojim planetama. Za ostale planete, ono je nepokretno. Sunce je duša, potpuno nepokretna i večna. Dok god Sunce postoji, planete posto-

je. Kada Sunce izgori, svi planeti će takođe bili uništeni. Dakle, Sunce je temeljno za planete. Um, inteligencija, mudrost, ljubav će doći i otići. Ali duša će ostati čvrsta, beskrajna, nepromenjena kao svedok svih zbivanja. Sve se kreće i zbiva oko nje i zbog nje.

Najnovija kosmologija se tako nije samo približila drevnom iskustvu astrologije, nego je potvrdila i neke slične nagoveštaje zapisane u književnosti đaina, pripadnika najstarije religije, ne samo na indijskom potkontinentu. U jednom od najstarijih praktičkih tekstova, *Uttaradhyayana-sutram*, stoji da „vreme postoji u onome što nazivamo vremenski određenim prostorom”, što klasični komentari objašnjavaju da vreme postoji samo „na kontinentima gde žive ljudi i na okeanima koji pripadaju tim kontinentima”. Dok se u *Tattvarthadhigama-sutram* doslovno tvrdi da „nebeska tela svojim kretanjem proizvode vreme”. U komentarima se dalje ističe da je vreme takođe supstancija i to se dokazuje time što i vreme i supstancija imaju ista obeležja: nastanak, trajanje i prestanak. I najzad, tvrdi se da je funkcija vremena da održava supstancije u kontinuitetu, u

modifikacijama, kretanjima i redosledu zbi-
vanja.

Najnoviji trend osmišljavanja svih dosadašnjih uvida u fizikalnu realnost, koji zastupa Fritjof Kapra, jeste sistemsko mišljenje. Ono ističe da suštinska svojstva svakog živog sistema potiču iz interakcija i odnosa između činilaca, i da se ti odnosi ponavljaju u izvesnim konfiguracijama ili shemama. To je dinamički proces odnosa koji izražava određeni kvalitet, i ne može se izraziti kvantitativno, merenjem veličina i težina. Stoga se ne može ni izraziti jednom teorijom. Tu je potrebno mapiranje shemama.

Teško je naći bolju definiciju astrologije. Natalna karta je ta shema koja mapira naše postojanje u vremenu.

Sistemsko mišljenje nam kazuje o uzaludnosti traženja Velike objedinjavajuće teorije jer mikro i makrokosmos postoje u dinamičkom odnosu koji se shematski izražava kroz cikluse prirode i pojava, dakle, kroz sâme događaje. Velika objedinjavajuća teorija će se ostvariti kroz našu kulturu življenja, a ne u nekom naučnom spisu, koji čak ni veći-
na naučnika neće moći da razume.

Astrologija, kao najstarija shema zbi-
vanja prirodnih ciklusa, pokazuje kako mi
učestvujemo u tim događajima, kako oni
oblikuju nas i naš život, kako nebeska shema
oblikuje naše bivstvovanje. Ona tako defini-
tivno obustavlja objektivaciju smisla posto-
janja izvan, koja nije ništa drugo do zaborav
sâmog postojanja. Mi već jesmo u jedinstvu
mikro i makrokosmosa i ne treba da ga tra-
žimo pomoću neke objektivističke teorije s
kojom bi nešto objektivno menjali kako bi
nam bilo bolje. Treba da budemo svesni tog
jedinstva jer samo nas takva neuslovljena,
čista svest može izbaviti iz uslovljenosti,
samo s njom postićemo nešto istinski novo i
bolje. Uslovljava nas jedino nesvesnost.

Traženje Velike objedinjavajuće teorije
počiva na istom ubeđenju kao i religijsko tra-
ženje idealne vere koja će „spasti svet”, a to je
ubeđenje da je moguće kolektivno „spasenje”.
Svaki kolektivizam je samo izraz biološkog
nagona za očuvanjem zajednice, čopora,
plemena ili nacije, i smisao svih kolekti-
vističkih ideja (i religijskih i naučnih) je
afirmacija ovog nagona. Istinsko „spasenje”
je, međutim, čin lične samospoznaje koji se

postiže kroz proces individuacije. Njegovo usmerenje je, za razliku od interesa kolektiva, drugačije, može se reći: vertikalno. Nema, dakle, kolektivnog spasenja. Istinska sloboda ili duhovnost može zasijati samo kroz zrelog čoveka koji će svojim ličnim primerom drugima svedočiti o njoj - zato što je ona izvor života i čovekovog bića. Bit se uvek jedinstveno ispoljava, zato što je živa. Samo ono što je otuđeno i mrtvo, kao kakva dogma ili teorija, ostaje uvek isto i može svima podjednako da se deli. Cela priroda, njen mikro i makrokosmos ukrštaju se u čoveku i objedinjuju se, ne u nekoj teoriji, nego u njegovoj celovitoj ličnosti.

Astrologija pokazuje detalje tog objedinjavanja.

ΥΔΠΘΖΜ ZODIJAK ΩΜΛΖΧΨ

Opšte je poznato da reč zodiac potiče od grčke reči *zodion* koja znači „životinjski pojas“, i da se odnosi na dvanaest sazvežđa koja duž ekliptike opasuju Zemlju. Manje je poznato da je ta reč zapravo preuzeta od staroegipatske reči *zo-djaja-kos* koja znači „radi rada raspodela“. A još daleko manje je poznato radi kakvog rada su zodijski znaci raspoređeni baš tako kako jesu, i to u svim krajevima sveta i u svim epohama, od Severne i Južne Amerike, preko Egipta i Vavilona, do Indije, Tibeta i Kine.

Cela priroda služi ispoljavanju božanske svesti - kroz svesnog subjekta koji je na ovoj planeti uobličen kao čovek. To znači da cela priroda služi prosvetljenju duše čovekove. Da bi to ostvarila mora svoju energiju, koja se izražava sveopštim kretanjem, koherentno da uobliči tako da taj oblik bude oličenje njenog smisla. To je njen rad, ona (tj. kosmos) radi na oblikovanju svesnog subjekta u malom, na mikrokosmosu, i smisao pos-

tojanja tog subjekta je samospoznaja. Čovek je, dakle, odraz kosmosa u malom, mikrokosmos, i to je razlog zašto astrološka tradicija, koju je praksa dokazala, pripisuje svakom funkcionalnom delu ljudskog tela po jedan zodijski znak. Glava je oblikovana po principu znaka Ovna, vrat pripada Biku, ramena i ruke Blizancima, gornji deo grudi i srce Raku, pleksus Lavu, stomak Devici, kukovi Vagi, polni organi Škorpiji, butine Strelcu, kolena Jarcu, listovi Vodoliji i stopala Ribama. I zaista, čovekovo telo je baš ovakvog oblika samo zato što je Zemlja baš ovoliko udaljena od Sunca i ostalih planeta. Da je njena gravitacija, određena masom, samo malo drugačija, čovek bi izgledao sasvim drugačije. Njena masa i gravitacija su baš ovakve kakve jesu, zato što se kreće oko Sunca i pored ostalih planeta baš ovom brzinom kojom se kreće. I obratno, njena brzina je ovakva zato što joj je masa tolika. Da je jedan činilac drugačiji, i svi ostali bi bili drugačiji. Sve je povezano i uzajamno. Zato je izdvajanje čoveka iz te celine izraz čistog neznanja. Njega su oblikovali prirodni ciklusi, smena godišnjih doba i sve što priroda u sebi nosi, a to nije ograničeno samo

na površinu Zemlje. Njeno tlo je zapravo samo podloga na kojoj se projektuje bivstvovanje celog kosmosa, a naročito Sunčevog sistema, jer njena masa, gravitacija, rotacija i revolucija, od kojih direktno zavisi sav organski život, neposredno je uslovljena planetama Sunčevog sistema, njihovom gravitacijom i kretanjem.

U četvorodimenzionom prostorvremenu, u stvarnosti, oblik, gravitacija i kretanje svih tela Sunčevog sistema, organski život na Zemlji, čovekovo psihofizičko telo i sudbina *jesu jedno isto*, ali u *različitim dimenzijama i razmerama*. Njihovo kružno, tačnije spiralno kretanje uobličava različite dimenzije pojavnosti. Najgrublja i našem opažanju najobjektivnija dimenzija bila bi sâm fizički oblik planeta i njihova masa. Oni su u direktnoj zavisnosti od brzine kretanja i udaljenosti od Sunca, koji bi bili sledeća, finija dimenzija. Atmosferske prilike i klima na planetama, koje takođe zavise od prethodnih dimenzija, bile bi sledeća, a organski život još finija dimenzija. Čovekov lik i njegova svesnost izražena kroz sudbinu je najfinija dimenzija celog ovog spiralnog uobličavanja

koje izaziva Sunce. Zato je Sunce osnovni princip integracije čovekove suštine. Sunce svojom masom i gravitacijom savija i sažima okolno prostorvreme, najkonkretnije uobličeno kao planete, i to sažimanje je proizvelo organski život na najpogodnijem mestu Sunčevog sistema, na Zemlji. Kroz evoluciju organskog života sve to sažimanje ostvarilo je svoj egzistencijalni smisao. Svoj duhovni smisao zadobija kroz ličnost najkompletnijeg i najsavršenijeg organskog bića: čoveka. Zato je on mikrokosmos i to na način kako prikazuje astrologija.

Psihofizička evolucija prostorvremena ka ličnosti i svesti o sebi, u pogodnim organskim uslovima na planeti Zemlji, razvija se po principima koje izražavaju znaci Zodijaka. Oni su, opet, izraz prirodnih ciklusa i smene godišnjih doba. Svaki ciklus smene godišnjih doba ima dvanaest faza. Svaka faza predstavlja jedan princip u razvoju psihofizičkog bivstvovanja ka svesti, tačnije, jedan aspekt svešnjeg bivstvovanja.

Da bi svest u biću bila sasvim zrela, neuslovljena i potpuno determinisana, ne može se razviti samo iz jednog aspekta biv-

tvovanja, nego iz svih aspekata koji sačinjavaju organski život, a njih je, rekosmo, dvanaest. Iskustvo bivstvovanja mora reinkarnacijom proći ceo prirodni ciklus preobražaja i rasta dok ne dođe do svog Sopstva, mada se oko njega sve vreme vrti kao oko Sunca. Sunce je oduvek predstavljalo čovekovu Sopsivenost ili suštinu. Ali, priroda psihičkog iskustva je takva, dok ne opiše ceo krug ne može da bude svesno gde mu je centar i ishod svega. Mora da upozna sve što nije da bi spoznala ono što jeste

Krug cikličnog usavršavanja bića, da bude podobno svesti o sebi, ima dvanaest faza koje su sačinjene od četiri elemenata i tri kvaliteta.

Dvanaest znakova Zodijaka se mogu podeliti i u četiri skupine od tri znaka koji predstavljaju godišnja doba. Ove skupine najbolje izražavaju duhovnu evoluciju, a to je ono što nas ovde najviše interesuje.

Ribe, Ovan i Bik su prva, prolećna skupina. To je razdoblje rasta nediferenciranih bioloških nagona, koji se u čoveku izražavaju kao instiktivno-predracionalan karakter, što

izaziva prevagu nesvesnog, impulsivnog, čulnog i imaginativnog.

Blizanci, Rak i Lav čine drugu, letnju grupu znakova. Ovde se prethodno započeti pokret nagona po prvi put zaustavlja u nameri da stvari zadobiju svoje mesto i oblik, da se razlikuju i razvrstaju. Čovek se ovde po prvi put odvaja od nediferenciranog prirodnog nastajanja i stiče svest o egu, o sebi i o drugima, spoznaje stvari na osnovu razlikovanja subjekta i objekta, ali uglavnom na nivou fizičkog oblika, tj. iskustva. Ovde se stvari razvrstavaju i ustanovljavaju mentalno (Blizanci) emocionalno (Rak) i fizički (Lav). Učeci rasuđivanje iskušava kao i suprotstavljanje, neslaganje, sukob suprotnosti nastalih racionalnim razlikovanjem. Ovde pre svega sazrevaju analitički razum i racionalna svest.

Devica, Vaga i Škorpion su jesenja grupa. Tu započinje nova evolucija, koju će nasuprot instiktivnoj, prolećnoj, karakterisati mentalna organizacija, sklad i hijerarhija koji će omogućiti duhovno uzdizanje. U ovoj fazi stvari se po prvi put povezuju na duhovan način, po smislu, a ne pûkom reak-

cijom kao ranije, ovde se rađa ispravan osećaj za ravnotežu između suprotnosti, unutar subjekta i u objektivnom svetu, između ja i ne-ja. U jesen sve truli i život prividno nestaje, ali ne da bi zaista nestao već da bi pripremio teren za novi život. Tako se začinje razlikovanje između subjektivne i objektivne stvarnosti.

Poslednju trijadu čine Strelac, Jarac i Vodolija. Ovde je bivstvovanje nadišlo instiktivan, racionalan i egoički način opstanka i teži slobodi od uslovljenosti prostor-vremenom, ka čistoj svesti, duhu i smislu. Ranije su se sakupljala sva iskustva pojavnog sveta i materijalnih ograničenja. Ona su sada asimilovana i prevaziđena u višoj svesnosti koja je okrenuta apsolutnom.

Zodijački znaci se dele po elementima na zemljane, vodene, vatrene i vazdušne znake. Elementi simbolično izražavaju načine opažanja sveta i reagovanja na pojave. Ti načini su mišljenje, (čulno) opažanje, osećanje i intuicija. Te funkcije su u međusobno suprotstavljenom odnosu tako da mišljenje stoji nasuprot osećanju, a (čulno) opažanje nasuprot intuiciji. Ove psihološke funkcije

imaju svoju arhetipsku simboliku u pomenu-
tim elementima, tako da zemlja odgovara
(čulnom) opažanju, voda osećanju, vatra
intuiciji a vazduh mišljenju. Ovakva ontološ-
ka struktura je podudarna sa ontičkom stru-
kturom samog sveta koji je sačinjen od kohe-
rentnih stanja (zemlja), fluidnih (voda), koji
zavise od različitih temperatura (vatra) i
gasovitih, odnosno elektromagnetnih stanja
(vazduh).

Prvo, vatreno trojstvo znakova čine
Ovan, Lav i Strelac. Kroz njih intuitivna,
neposredna spoznaja sveta evoluira od
nesvesne impulsivnosti Ovna i njegovog pre-
težno fizičkog izražavanja, preko Lava gde se
izražava kroz ego i autoritet, do Strelca, gde
se intuicija izražava duhovno, kroz objedi-
njavanje sveg znanja i iskustva.

Drugo, zemljano trojstvo su Bik, Devi-
ca i Jarac. Ono pokazuje kako opažanje evolu-
ira od onog u Biku, koje je potpuno zavisno
od konkretnog oblika koji se prikazuje čuli-
ma, preko onog u Devici, gde se opažanje
podvrgava ispitivanju i uviđa da čulni oblik
nije jedino merodavan, do onog u Jaracu, gde
opažanje prevazilazi čulnu uslovljenost.

Čovekova duša u Biku ulazi u materiju, u Devici počinje da otkriva pravo lice materije, ona se tu preobražava pod duhovnim uticajem, dok se u Jarcu materija kristalizuje i transcendirira u neuslovljenoj duhovnosti, u svesti duše. Bikom vlada materija, Jarac je predodređen da bude gospodar materije, a Devica je prelaz između.

Vazdušno trojstvo znakova čine Blizanci, Vaga i Vodolija. Oni pokazuju kako evoluira mentalna zrelost. Blizanci predstavljaju prvi nagon za učenjem, oni više nesvesno nego svesno teže da steknu što više iskustva, samo ih skupljaju bez mnogo razumevanja smisla. Vaga teži da sva iskustva uskladi jer uviđa da sâma iskustva nisu ništa bez ravnoteže svojih suprotnosti, jer samo takva ravnoteža može dati sliku celine, smisao. Vodolija tako stečenu spoznaju iskustava deli svima, ona je prevazišla fazu skupljanja utisaka i njihovog usaglašavanja, jer zna smisao iskustava i može da ga podeli drugima.

Vodeno trojstvo su Rak, Škorpija i Ribe. U njemu svest evoluira kroz emocije. Najpre se u Raku stiču prva emocionalna iskustva

koja su nalik detetovim, ona se direktno doživljavaju i apsorbuju u organizovane pojave, pre svega u odnosu na svoj ego i telo, dakle na sebe sâmog. Tu se emocionalna iskustva lično doživljavaju. U Škorpiji se osećanja doživljavaju mnogo dublje i na širem planu, u odnosu sa drugima, a to se ostvaruje kroz intimne odnose, razumevanje tuđih podsvesnih osećaja i poriva, i u najsirovijem obliku kroz seksualnost. Ovde se kroz iskušenje sopstvenih najdubljih utisaka na najdublji način emocionalno iskušava univerzum. Takvo iskušavanje se u znaku Riba događa mnogo slobodnije, njena osećanja su prevazišla lična ograničenja, odnosno potrebu da se svet doživljava kroz prizmu ličnog iskustva. Ona su otvorena univerzalnom do te mere da je Riba sklona da se u njemu i izgubi. Kod Raka su emocije lične prirode, kod Škorpije su vezane za druge i za međuljudski opstanak, a kod Riba su univerzalne, posvećene su beskrajnom jer u njihovim osećanjima nema ega. Zato neki pogrešno misle da su Ribe bezosećajne.

Znaci Zodijaka pokazuju evoluciju dozrevanja svesti, što se u nekim religijskim ide-

ologijama prevodi kao dozrevanje duše do božanskog. To sazrevanje započinje u znaku Ovna gde sve spontano zadobija težnju da se uopšte pojavi, to je faza početne energije. Sunce kao da je najblistavije u ovo doba godine kada sve oživljava. Onda dolazi do težnje za prvim konkretnim oblikovanjem u Biku, kada niče prva vegetacija. Zatim za prvim mentalnim iskušavanjem u Bli-zancima, što i priroda pokazuje svojim promenljivim vremenom u toku samo jednog dana, i emocionalnim u Raku, kada svi plodovi dobijaju svoj konačan oblik. Nakon takvog spontanog i prirodnog uobličavanja formira se ego, svest o sebi zasnovana isključivo na čulnim iskustvima i ličnim osećanjima u Lavu. Upravo zbog ovih ličnih ograničenja ego Lava teži da se na dramatičan i čak detinjast način istakne i nametne okolini. Kao što Sunce jarko sija u avgustu i nameće svoju vrelinu celom svetu. Kada takve težnje dođu do neke kritične faze i steknu dovoljno iskustva, u znaku Device počinju da se kritički ispituju i analiziraju, da se traži druga strana neposredne pojavnosti. To je doba godine kada se ubiraju plodovi, računa žetva i setva.

Spontana težnja za analizom dobija svoj harmoničan vid u Vagi, tu se prosta diferencijacija zamenjuje težnjom za ocelovljenjem, ali na nivou ega, što znači ocelovljenje odnosa ja i drugi. Ovu vanjsku manifestaciju celovitosti i sklada objektivno odražava lepo jesenje vreme sa svim svojim bojama. Kada ta težnja sazri dolazi do potrebe za širim i dubljim, odnosno ličnim ocelovljenjem sa univerzalnim, u znaku Škorprije. Celokupna dotadašnja prirodna evolucija ovde dolazi do prekretnice, do svog najsnažnijeg nagonskog poriva koji, ako se svesno prevlada čovekovim okretanjem ka duhovnim vrednostima, može poslužiti kao pogonska snaga ka višim dimenzijama onostranog i duhovnog. Zato u starijoj astrološkoj tradiciji ovaj znak ima dva vida: Škorpiju i Orla. Prvi je prizemno biće koje je u borbi za opstanak spremno na sve ili ništa. Da bi izbeglo da sagori od vatre svojih strasti, ono bira inicijatičku smrt egoičke identifikacije sa telom, i preobražava se u Orla koji slobodno leti iznad materijalnog sveta i vatre prirodnih nagona. Tantrizam najbolje govori o ovakvom preobražaju karakterističnom za Škorpiju, jer u ovom znaku

se sila života transformiše, kroz krajnje iskušenje u služenju fizičkog oblikovanja, ona menja smer i kreće naviše, postaje pogonska sila za duhovno uzdizanje. Ovde iskustvo bivstvovanja dotiče svoje dno i upravo zato može da krene naviše. I doba godine koje zauzima znak Škorpija pokazuje raspad sve vegetacije da bi novi život mogao da se rodi.

Od Ovna do Škorpije razvijala se spoljašnja, čulno vidljiva manifestacija životne energije prirode, nicanje, rast i dozrevanje njenih plodova. U vreme Škorpije sve to dolazi kraju i svome raspadu, tako da se energija transformiše u unutarnje dimenzije, i u narednim znacima daje vrednost nevidljivim, odnosno duhovnim zbivanjima i vrednostima. U Škorpiji duša dolazi do kraja materijalnih i čulno vidljivih manifestacija života (zato ih je Škorpija od svih znakova najviše svesna) i kreće u njihovu transcenciju. Ako krizu ovog preobražaja uspešno prođe, postaće istinski posvećenik najviših dimenzija. Ako ne uspe, posvetiće se demonizmu koji daje samo privid nadilaženja materijalnog sveta, koji materijalnu iluziju zamenjuje astralnom.

U Strelcu se duhovna iskustva po prvi put objedinjuju, lični doživljaji prethodne faze, koji su bili pretežno emocionalni, ovde se otvaraju objektivnim vrednostima uz pomoć apstraktnog mišljenja i sistematizacije sveg znanja, često posredstvom filozofije ili religije. Nadu u viši smisao i novi život izražava i doba godine dok je Sunce u Strelcu. Posle tmurnih i vlažnih dana Škorpije kada se sve raspada, sada su dani mnogo lepši, sunčani kao da opet dolazi leto. U Strelcu bivstvovanje po prvi put iz nagonskog konkretno prelazi u duhovno i ljudsko. Zato je njegov simbol kentaur čija je donja polovina životinjska a gornja ljudska - koja zategnutim lukom nišani ka uzvišenom cilju. Strelci nižeg tipa skloni su da ovo početno iskustvo čisto ljudskog izražavaju naivno, kroz snobizam i zavisnost od titula i zvanja. Jarac predstavlja maksimalnu koncentraciju spoznaje i iskustva bivstvovanja, što je i nalik njegovom godišnjem dobu, u kome su svi dotadašnji oblici svedeni na svoju bit, na seme koje u zaleđenoj zemlji, očišćenoj i svedenoj na elementarni oblik, čeka da nikne u novi život. Svi procesi evolucije kroz sažima-

nje prostorvremena postižu ovde svoju kristalizaciju, tako da odavde jedini put vodi u transcendenciju, u neuslovljenost koja svemu omogućava postojanje kakvo jeste, u duh koji omogućava samu prirodu. Tako stečena koncentracija svih psihofizičkih iskustava (*samskara*) koja omogućava transcendenciju, dalje se prenose na celo čovečanstvo kroz fazu Vodolije.

Vrhunac spoznaje stvarnosti je uvid da nema drugih, da je sveopšte bivstvovanje apsolutno jedno bez dvojstva, i da je ono naša Sopstvenost ili bit. Ako se čovek ne pretvori u takvu svoju bit, ili Sopstvo, i pored sve zrelosti on će zadržati iluziju o dvojstvu, da postoje druga bića kojima treba pomoći kao da ona već nisu apsolutno Sopstvo, kao da postoji išta što nije savršena i najviša stvarnost. Ta iluzija ga tera da deli svoje dotle stečeno kosmičko znanje „drugima” kroz fazu Vodolije. Razlog zašto Jarac ne postiže transcendenciju je u tome što se u njegovoj fazi dovršava oblikovanje svih pojava i on, u težnji da zadrži sve oblike, zapada u materijalizam i potrebu za ostvarenjem statusa i moći nad svim vidovima oblika, materijalnim, druš-

tvenim i duhovnim. Vodolija na neki način ispravlja ovu grešku i oslobađa se svih suvišnih oblika, ona svoj smisao postojanja nalazi u davanju i deobi dobara. To čini više na spoznajni, intelektualan a često i revolucionaran način, nego na emocionalni koji je daleko prevazišao, tako da deluje hladno, kao i godišnje doba kome pripada, vetrovito i hirovito.

U poslednjoj fazi, u Ribama, univerzalne vrednosti koje su mentalno spoznate u Vodoliji bivaju emocionalno sažete na individualnom planu. Tu se kosmičko doživljava kao lično, ono univerzalno postaje unutarne, pa je zato ovaj znak podložen svim uticajima u toj meri da često u njima gubi sebe, kao što se i materija razlaže u čestim poplavama u ovom dobu godine. Ako ova dezintegracija svih oblika ne odvede čoveka do spoznaje nemanifestovanog apsoluta kao svog Sops-tva, onda iz faze Riba duša nema kud, nego u sledeći ciklus spoznavanja prirodnog uslovljavanja i rasta. On se, međutim, ne ponavlja na istovetan način; ponovno ulaženje u već proživljene znake predstavlja višu spiralu njihovih iskustava. Karmička evolucija se odvija po dijalektici iskušavanja suprotnosti

koju ni najbogatija imaginacija ne može predočiti. Ona je upravo ono što vidimo kao sav život u svim oblicima i sadržajima. Često život u jednom znaku predstavlja protivtežu prethodnom. Tako život u znaku Ovna može biti prijatno osveženje i oživljavanje neposrednog kontakta sa životnim nagonima i voljom, nakon restriktivne Device, a život u Devici povratak konkretnom nakon iskustva s apstraktnim u Vodoliji. Ne živimo u svakom znaku, dakle, samo po jednom. Svakim novim ulaskom u neki znak iskušavamo njebove finije vibracije i značenja. Zato vidimo da ima veoma različitih ljudi koji pripadaju istom znaku, „viših” i „nižih” tipova, od najsirovijih do najduhovnijih.

Ne bi stoga valjalo iz ovog prikaza zaključiti kako je jedino Jarcu „suđeno” da dostigne duhovno prosvetljenje, iako je ovaj znak uvek pri vrhu top-liste velikih posvećenika. Ovde je izneta dijalektika prirode, uzajamnost svih njenih principa, tako da nijedan znak nije ništa bez svih ostalih. Tu važi pravilo „svi za jednog, jedan za sve”. Tek svi znaci skupa sačinjavaju celog čoveka. Možemo napomenuti da svaki znak ima dvanaest

dimenzija, ali bilo bi suvišno ovde raspravljati i o tome. Ako Jarac omogućava najveću blizinu za transcendenciju prirodnog uslovljavanja, to njegovo svojstvo omogućile su osobe svih drugih znakova. Zapravo, svaki znak ima svoj put u slobodu i duhovnost, svoju viziju i način kako da svoju prirodu pretvori u božanstvo, odnosno kako da božansku svest prepozna u prirodi. Svaki je samo jedan od dvanaest vidova prirode koja je jedinstvena.

Zato je u svetu kroz istoriju formirano više načina za spoznaju vrhovnog. Među njima se izdvajaju dve glavne struje: put predanosti i put samospoznaje. Put predanosti po svojoj prirodi odgovara „donjim” znacima, od Riba do Vage. Oni neposredno iskušavaju razne aspekte prirodnih nagona i zato im odgovara da upravo njih iskoriste za osvešćenje. To je put tantrizma koji govori da je apsolutno sve što postoji izraz božanskog savršenstva i celine, pa se stoga sve može iskoristiti za samospoznaju. To je put svesnog prihvatanja bilo kog oblika prirodnog ispoljavanja: od seksualnosti do astralnih vizija božanstva i ideje Boga. Druga struja je

put samospoznaje i on se zasniva na prekidanju vezanosti čovekove duše za prirodne nužnosti, on ide protiv struje prirodnog uslovljavanja, u transcendenciju, i čovekovu autentičnost nalazi u duhovnoj pobedi nad nesvesnom prirodnom stihijom. Ovakav način je podoban „gornjim” znacima, od Škorpije do Vodolije. Obe struje vode istom cilju i međusobno se ne isključuju, već dopunjuju. One samo govore o slobodi da se do jedinstva dođe na mnogo načina, u skladu sa karakterom svake individue.

☉ PLANETE ☽
 ♃ ♀ ♂ ILI ♄ ♅ ♆
 PSIHODINAMIKA PROSTORVREMENA
 ♃ ♆

Uticaj planeta na život ljudi oduvek je bio predmet mistifikacija. U ranoj fazi razvoja astrologija je bila pod uticajem magijskog mišljenja, pa je tako i razumevanje planetarnog uticaja bilo demonističko. Smatralo se da svaka planeta ima svoje duhove koje magičar, odnosno astrolog, može da prizove i da od njih sazna sve o njenom uticaju. To je tada bio i jedini način da se nešto sazna o dejstvima planeta i on nije bio plod zablude. Priroda je u tim starim vremenima na taj način, pomoću imaginacije kultivisala ljude. Kada bi magičar prizvao određenog duha, ta imaginarna tvorevina iz astrala zaista bi prenosila informacije na postavljena pitanja. Ali, odgovori su uvek bili usklađeni sa demonističkim verovanjem praktičara, jer astral je imaginacija prirode koja kao ogledalo odražava ubeđenja s kojima mu se pristupa. Zato nijedna nimfa sa Venere nije mogla svom

astrologu-magičaru da ispriča činjenice o planetama, o kojima će ovde biti reči, nego bi uvek nastojala da ga zavede svojom neopisivom lepotom. Uostalom, možda svaka planeta ima svoje duhove, ako je i sâma Zemlja krcata njima, ali oni mogu posvedočiti samo o posebnim karakteristikama svoje planete, ne i o suštini svih planetnih uticaja.

Odgovor o toj suštini danas je dostupan na osnovu raspoloživih znanja o prirodi fizikalne stvarnosti. Dakle, sâma fizika će nam dati odgovor na čemu počiva osnovno dejstvo astrologije: dejstvo planeta.

Naša planeta je velika indukciona mašina, zemlja je nula a jonosfera faza. Na svaki metar od tla napon je veći za 100V tako da se stvara ogromna energija. Ta energija nije samo električna, nego je uobličena u sve oblike životnih energija koje vidimo kao organski svet, to je bioenergija koja oblikuje i pokreće sav život na ovoj planeti. Kretanje nije različito od energije i sâmog života koji je energetska manifestacija. Reč *energeia* znači bivstvo-u-delu, u pokretu. **Sav život na Zemlji je svoj pokret-energiju dobio od kretanja Zemlje, njene rotacije i revolucije. Mi se,**

dakle, krećemo i uopšte živimo samo zato što se Zemlja kreće, njeno kretanje omogućava pokret naše ruke i rad srca. Kada bi ona stala, i naše srce bi odmah stalo.

Kada bi se Zemlja sâma kretala oko Sunca, manifestacija tako indukovane energije na njoj ne bi bila dovoljno složena da oblikuje danas postojeći život. Potrebno je još kretanja oko Zemlje koje će svojom magnetnom indukcijom diferencirati život na njoj. Takve indukcione mašine su sve planete koje rotiraju u Sunčevom sistemu. Zašto ih ima baš toliko i zašto su one baš takve mase, gravitacije i udaljenosti od Zemlje da je to izazvalo evoluciju organskog života na njoj - odgovor nam daje Jači antropički princip. Sve je to bilo potrebno da bi se oblikovao svesni subjekt. Takve su prirodne konstante.

Svaka planeta svojom gravitacijom i kretanjem indukuje određenu diferencijaciju bioenergije na Zemlji. Skup svih planetnih uticaja tako je oblikovao sav život koji vidimo oko sebe, i naše sudbine. Teško ih je sve razlučiti, za to je zaista potreban prosvetljen um, ali ovde možemo zapaziti neke od njih. Najlakše ih je raspoznati po ciklusima, naročito

Meseca i Saturna koji su vezani za emocionalno i mentalno sazrevanje. Lako je raspoznati i ciklus od jedne godine, kada Zemlja napravi pun krug oko Sunca. Na osnovu njege se radi godišnji, ili horoskop solarnog povratka.

Medicinska nauka je otkrila da se čovekova koža u potpunosti obnavlja za 28 dana. Dok Mesec napravi jedan pun krug oko Zemlje mi dobijemo sasvim novu kožu. Možda će ta ista nauka otkriti da se celo čovekovo telo transformiše i obnovi sve svoje ćelije za godinu dana, od jednog do drugog rođendana. Ako bude dovoljno pažljiva otkriće takođe da se ta kompletna obnova pravilno odvija sve do čovekove dvadeset osme godine života (u ranom detinjstvu nešto brže), i da od tada počinje da usporava. Sumnjam da će biti dovoljno pažljiva da to poveže sa ciklusom Saturna koji isto toliko traje.

Šta su zapravo planete?

I one nastaju kao i sve ostalo, iz univerzalnog kvantnog polja. Kvantno polje je odranije poznato kao etar (ili *akaša*). Takođe se u novije vreme njegovo dejstvo u prirodi imenuje kao 'tamna materija', 'energija nulte

tačke' (zero point energy) i kao 'crne rupe'. Crne rupe su samo polja čistog prostora ili etra. Međutim, u mejnstrim nauci sprovodi se skrivanje značaja etra,⁶ i njegovom delovanju koje ne može da se sakrije daju se svi ovi različiti nazivi.

Iz etra ili akaše, odnosno kvantnog polja nastaje sve.

Etar u obliku 'crnih rupa' postoji svuda. Ima ih vrlo malih i vrlo velikih. Njihova veličina stvara razmere zbivanja i ispoljavanja svega.⁷ Razmere se kreću od Apsoluta koji omogućava sam bezvremeni prostor koji

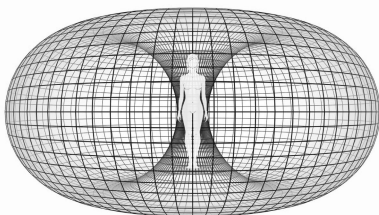
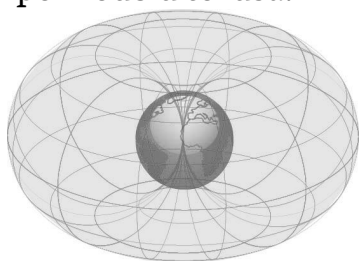
⁶ Pojam etra je u nauci zabranjen jer je Nikola Tesla otkrio da se iz etra može dobijati neograničena i besplatna energija. Etar je takođe izbačen iz Periodnog sistema elemenata D.I. Mendeljejeva, gde je originalno bio na početku, kao zemljin Etar. Izbačen je takođe iz Maksvelovih (J.C.Maxwell) jednačina koje su obuhvatale i hercijanske i ne-hercijanske talase, ispoljenu i neispoljenu prirodu, tj etar. Iz njih su nakon Maksvelove smrti izbacili njihov skalarni deo (longitudinalnih elektrodinamičkih talasa), a ostavili samo vektorski.

⁷ O razmerama ispoljavanja kosmosa videti u knjizi "Predavanja iz kosmologije" Petar Uspenski, Logos, Beograd, 2007. (P.D. Ouspensky: "The Cosmological Lectures")

omogućava sve drugo; zatim sve galaksije; sve zvezde; naša zvezda, Sunce; planetarni sistemi oko Sunca; Zemlja i organski svet na njoj. Tako najveće 'crne rupe' stvaraju galaksije; manje stvaraju zvezde; još manje stvaraju planete; još manje svesna živa bića, a najmanje stvaraju elektrone, koji formiraju atome i sve elemente.

Crne rupe sve to stvaraju po modelu torusa.

Sve što postoji u fizičkom univerzumu, od elektrona preko čoveka i zvezda do galaksija, postoji po modelu torusa.

U središtu svakog torusa postoji jedna 'crna rupa', čist prostor, akaša ili etar.

Njihove različite veličine proizvode sve razlike u oblicima svega što postoji u kosmosu. Najveće 'crne rupe' stvaraju galaksije. Manje stvaraju zvezde, ali njihova veličina je takva da, u skladu sa svojom razmerom, na rubu svoga torusa izaziva povratno polje (ono nastaje u interakciji sa okolnim prostorom) koje stvara visoke vibracije svih elemenata koje zato, usled visokih vibracija, stvaraju visoku temperaturu. To se ispoljava kao vrela plazma koju vidimo na površini zvezda, kao njihovu svetlost. Unutrašnjost zvezda je hladna i tamna upravo zbog ovakve njihove strukture i etra u središtu.

Kada je 'crna rupa' manja ona, opet usled prirode svoje razmere, na rubu svoga torusnog polja stvara vrelu plazmu od svih elemenata, ali ona pored nje te elemente drži i u ohlađenom stanju. To se događa zato jer je 'crna rupa' manja nego kod zvezda i elementi mogu da se formiraju i u hladnijem stanju, ne samo kao plazma, kao konkretni elementi odvojeni u prostoru. Tako se na rubovima tih manjih 'crnih rupa' pored vrela plazme for-

mira i ohlađena kora od elemenata koju vidimo kao planete.

Planete i sva nebeska tela su sfernog oblika upravo zato jer su nastala od torusnog kretanja energije.

Dakle, svaka planeta je šuplja i u svom središtu ima jednu malu zvezdu, koja ima malu 'crnu rupu'. Planete u svojoj kori zadržavaju vibracije središnjeg sunca, jer kora svakako nije ravnomerno ohlađena, pa tako ispod ohlađene površine postoji i magma koja ponekad izbije u erupciji vulkana. I ta pojava sledi obrasce torusa pa tako vulkani svuda na Zemlji i drugim planetama postoje na istim geografskim širinama. Opet, nisu sve planete iste veličine pa tako one veće, sa malo većom 'crnom rupom' u svom središtu imaju i veću temperaturu koja onemogućava formiranje čvrste ohlađene kore od elemenata. Tako one postoje kao veliki gasni džinovi (Jupiter, Saturn i Neptun).

Tako su i **ljuska bića i planete nastali na isti način, od torusa**. U gravitacionom središtu svoga bića, tri santimetra ispod pupka, svaki čovek ima malu crnu rupu, polje čistog etra ili akaše (to je tačka *Tan Tien*

u Qi Gong-u). **Zato su planete i ljudi u energetskej sinhronizaciji i sinergiji. Sinergija je osnova delovanja planeta na ljude.**

Budući da je sve to proces sâmog univerzuma, čovekove osobine i dramatiku delovanja (sudbinu) ne može određivati sâm subjekt, jer on je taj koji je određen. Ovo ipak nije fatalistička tvrdnja. Ako je univerzum stvorio subjekta, tada je subjektova suština, ili Sopstvenost, sâm univerzum, tačnije: neuslovljena božanska svest koja omogućava da univerzuma uopšte bude. Ovo je, dakle, vrlo optimistična tvrdnja. Ona je u toj meri pozitivna da će svi teolozi i njihovi vernici, predvođeni političarima, stati protiv nje. Pridružiće im se i svi takozvani „racionalni” ljudi i naučnici, jer njihov razum zaista nije predviđen za ovako široke vizije o smislu čovekovog postojanja. Navikli su na mnogo skromnije definicije. U skladu s dosadašnjim stanjem svesti, koje je nametnuto religijskim i naučnim obrazovanjem, nije teško zamisliti dušu koja nadilazi telo i verovati u Boga koji sve stvara, ali da je ono što omogućava samog Boga i sve stvoreno upravo naša bit - to je već nezamislivo. Tome će se takođe

usprotiviti svi tajni kontrolori društvenog poretka, jer on mora da ostane unutar granica svakodnevnog razuma da bi bio kontrolisan. Tako i treba da bude, jer ideja o slobodi kao suštini svega što postoji, pa i nas sâmh, ne može da bude servirana spolja, nego se mora sâma ispoljiti kao *lična zrelost*. Ona upravo to jedino i može da bude. Dok čovek ne dozri kao ličnost društvo ga mora kontrolisati unutar granica razuma, inače se ideja o apsolutnoj slobodi može đavolski zloupotrebiti. Zato će ona postati aktuelna tek u daljoj budućnosti.

Evolucija svesnog subjekta određena je u trenutku kada se on pojavi kao individua u trodimenzionalnom svetu. To znači, kada se rodi njegovo fizičko telo. Ono je u potpunosti tvorevina fizičkog sveta i razumljivo je da će sve njegove aktivnosti biti uslovljene fizikalnim zakonima, i biološkim i kosmičkim koji su biološke stvorili.

Videli smo već da je čovekovo telo baš ovakvo kakvo je zato što je Sunčev sistem baš ovakav kakav je po svojoj veličini, gravitaciji i kretanju svih njegovih objekata. Čovek bi izgledao sasvim drugačije da je samo malo

drugačija masa, a s njom gravitacija i kretanje bilo koje planete.

Kada je tako određen čovekov lik, takođe je iz istih kosmičkih razloga određeno i njegovo delanje, jer lik i delo nisu različiti. Zbog ograničenja egoičkog i čulnog posmatranja mi imamo utisak da je fizički oblik tela jedno, a sudbina njegovog kretanja nešto sasvim drugo. To je prilično naivna zabluda, duboko ukorenjena u svakome ko „ne veruje u astrologiju”, jer previđa nešto što je banalno očigledno. Naime, telo samo po sebi nije ništa drugo do matrica ili sredstvo za delovanje, njegov oblik je u potpunosti funkcionalan, ono nije stvoreno da postoji samo za sebe kao stvar, da pozira, nego da bude instrument za delanje. Smisao tela je, dakle, bivstvovanje-u-vremenu, a ne pûko postojanje, i zato kosmičko-biološki zakoni koji su oblikovali telo u jednu živu organsku celinu, takođe oblikuju njegovo kretanje i delanje u svetu. Nema nikakvih suštinskih razlika u uzročnosti bivstvovanja koja deluje unutar našeg tela, u povezanosti naših organa u živu celinu - i izvan tela, u njegovom kretanju i delanju u svetu. Za jedinstvo prirode naša koža

nije nikakva granica, za nju ništa nije samo spolja niti je išta samo iznutra. Krećući se svetom i iskušavajući život, mi smo u istom organskom jedinstvu s prirodom kao što je kretanje atoma i molekula u našem telu s jedinstvom s kretanjem planeta, zvezda i galaksija.

Sve što je nastalo u određenom vremenu određeno je duhom toga vremena - jer vreme nije različito od oblika, od prostora koji je oblikovan kosmičkim objektima. Prostovreme je sferno. To znači da je vreme određeno prostornim oblikovanjem, ono ne postoji samo po sebi, kao neka apstraktna kategorija, nego je matrica prostornog zbivanja. Vreme je psihološko iskustvo prostornog zbivanja. Dakle, šta mi radimo sa svojim telom tokom vremena svoga života biće određeno prostornim činionicima, a planete su najveći i najmoćniji činioци.

Telo kome um pripada predviđeno je za bivstvovanje-u-vremenu, a to je moguće samo u trodimenzionim uslovima organskog područja gde je vreme linearno (prošlost-sadašnjost-budućnost). To znači samo na površini ove planete. Da smo u njenom sredi-

štu, ne bismo bili svesni vremena kao što smo ga sada svesni. I naši časovnici, koji nam pokazuju hronološko vreme (i koji se, uzgred rečeno, sporije kreću što su udaljeniji od zemljine površine), načinjeni su po modelu zodijačke podele vremenskih ciklusa na dvanaest delova. Organski život ne može postojati nikako drugačije nego jedino u trodimenzionoj linearnosti vremenskog sleda događaja. To treba imati u vidu ako hoćemo da razumemo da je naša sudbina određena kretanjem planeta i položajem Zemlje, i da nije različita od organskog života koji je ovim kretanjem stvoren.

Planete deluju na nas i određuju naše delovanje putem svog položaja i međusobnih aspekata.

Sve oblasti našeg delovanja su u astrologiji određene kućama ili poljima. Ima ih dvanaest kao i znakova Zodijaka, i značenja su im slična zodijačkim.

Uobličavanje naše sudbine u prostoru i vremenu astrologija pokazuje putem kuća ili polja, položajem planeta i njihovim aspektima. Kao što je poznato, u natalnoj karti je zodijački krug podeljen na dvanaest kuća ili

polja. Celu podelu određuje ascendent koji je linija horizonta posmatrana sa mesta rođenja (geografske širine i dužine) u trenutku kada se ono dogodilo. Tako na primer, ako je neko rođen oko ponoći, za vreme kada je Sunce u Ovnu, ascendent će mu biti u Jarcu i Sunce u četvrtom polju. Dakle, Sunce je pravo ispod tla na kome stojimo. Onome ko je rođen u podne Sunce će biti na vrhu neba, iznad glave, a ascendent u Raku. Kada je neko rođen u vreme izlaska Sunca, ascendent će biti u konjukciji sa njim, takođe u Ovnu. Dakle, doba dana (čas i minut rođenja) je najvažniji činilac za položaj dvanaest polja koja, u kombinaciji sa znacima i planetama, u potpunosti određuju sudbinu bivstvovanja-u-vremenu našeg tela. Značenje kuća ili polja je u bliskoj vezi sa značenjem znakova. Prva kuća ima velike sličnosti sa znakom Ovna, druga sa Bikom itd.

Kuće predstavljaju usmerenje postojanja, orijentaciju u prostorvremenu koju drugačije nazivamo sudbinom. Usmerenje postojanja određeno je položajem Zemlje, gravitacijom Sunca i ostalih planeta, i njihovim aspektima. Najsnažnije deluje gravitacija

Sunca pa zato njegov položaj u odnosu na mesto rođenja, polje u kome se nalazi, presudno određuje usmerenje sudbine. Tako će onima rođenim u ponoć sudbina biti da najveći deo vremena provode u kući ili da se bave nekretninama, tradicijom, porodicom i da budu obuzeti svakojakim samoispitivanjima, jer to su uglavnom značenja četvrte kuće. Kao da ih gravitacija Sunca, koje je u ponoć ispod tla, vuče da ostanu tu gde su rođeni. Rođene u podne život će stalno vući u javnost, afirmaciju u karijeri ili daleka putovanja, što je odlika desete i devete kuće. Kao da i njih gravitacija Sunca u podne vuče da se što više uzdižu i izlažu javnosti i što većem prostoru. Onaj ko se rodi u vreme izlaska Sunca odlikovaće se individualnošću i samo-svešću jer to je značenje prve kuće u kojoj se tada nalazi Sunce, to je zora kada sve pokazuje svoj oblik. Odlika rođenog u vreme zalaska Sunca (Sunce u sedmoj kući), biće izrazita društvenost i zavisnost od okoline, jer to je doba dana kada su ljudi ispunjeni dnevnim utiscima i najčešće u nečijem društvu. Čovek rođen u rano jutro imaće Sunce u dvanaestoj kući i biće najčešće sam, još pod uticajem

svog nesvesnog boravka u snu. Izolovan i povučen život osobine su dvanaeste kuće. Rođen uveče, tek što Sunce zađe, biće ispunjen dnevnim utiscima koje analizira i sistematizuje, sa izraženom kolektivnom svešću, što je odlika šeste kuće. Oni rođeni pre podne, između 9h i 11h imaće Sunce u jedanaestoj kući, i biće skloni okupljanju u svoje društvene grupe, a rođeni između 20h i 22h imaće Sunce u petoj kući i sklonost ka individualnom izražavanju, odlaženju na mesta koja im pružaju lično zadovoljstvo. Radiće ono što vole i baviće se onima koje vole. Oko ponoći svi su u svojim domovima, a u podne negde van. Između 12h i 14h je najzrelije doba dana kada se postiže vrhunac budnosti i mentalne aktivnosti koje su od opšteg značaja, što je značenje devete kuće, gde će se naći Sunce rođenim u ovo doba dana. Sunce u trećoj kući naći će se kod rođenih između 0h i 2h, i u ovom slučaju čovekova svest će biti toliko obuzeta ličnim sadržajima, da neće primetiti ništa drugo - on tada spava. Kada između 14h i 16h Sunce već primetno opada, svesni smo da će dan uskoro proći a samim tim i njegovog značaja, vrednosti svega što

nam život daje, što je odlika osme kuće. Između 2h i 4h ujutro svako od nas, sam za sebe, s prvim povremenim buđenjem postaje svestan sebe u fizičkom telu, što je značenje druge kuće. Ovaj prikaz je krajnje pojednostavljen i služi samo kao primer kako položaj Zemlje u prostoru konstruiše našu psihodinamiku. Pravo sudbinsko usmerenje određuju svi činioci horoskopa, sve planete, njihovi odnosi i druga uticajna mesta.

Dok su znaci statični i predstavljaju globalni okvir dešavanja, planete su dinamični činioци koji unose dijalektičke zakone i dramatiku u zbivanja. Pored rasporeda planeta po kućama i znakovima, njihovi međusobni aspekti su glavni činilac oblikovanja našeg bivstvovanja-u-vremenu, odnosno naše sudbine. Svaka planeta ima svoju brzinu i udaljenost tako da se međusobni aspekti svih planeta nikada ne ponavljaju. Ako se i ponove sa velikom sličnošću, što se dešava u razmaku od preko hiljadu godina, tada sigurno Zemlja neće biti u istom rotacionom položaju, dakle, polja će se razlikovati. Zato ne postoje dva ista ljudska života na ovom

svetu. Svako iskustvo postojanja je različito jer sve se kreće.

Prostorvreme je funkcionalno determinisano po zakonima geometrije i brojeva. Zato se njima prikazuje determinacija prostorvremena koju čine planete svojim međusobnim odnosima. Krug Zodijaka predstavlja celinu prostorvremena, a njegova stvaralačka dinamika se izražava ravnomernim podelama te celine. Sve podele kruga Zodijaka (360 stepeni) na 2,3,4,5,6,7,8 ili 9 jednakih delova stvaraju po jedan delotvoran aspekt. Podela na 2,3, i 4 dela je najuticajnija. Podela na 2 stvara opoziciju između dve planete, njihovo direktno sučeljavanje što, zavisno od njihove prirode, može izazvati sukob njihovog uticaja, konstruktivnu diferencijaciju ili potpuni razlaz tako da povremeno deluje jedna a povremeno druga planeta, po modelu klackalice. Podela na 3 daje oblik trougla koji je stari simbol stvaranja. To je najpovoljniji oblik jer se dve planete tako ujedinjuju na najkonstruktivniji način i daju najbolje od sebe ne izazivajući krajnosti. Podela na 4 daje krst i on je najteži aspekt jer tada se uticaji dveju planeta ukrštaju i međusobno seku.

Broj 4 takođe predstavlja kvadrat koji simboliše realizaciju ili materijalizaciju, što ovde pokazuje težnju da se uticaji dveju planeta realizuju u istovetnoj meri i to dovodi do sukoba njihovih interesa, često jedan potpuno nadvlada drugi ili izazivaju pritisak koji stvara destruktivne elemente u karakteru. Zato je aspekt kvadrata najuticajniji u horoskopu.

Sama priroda planeta je takva da svaka predstavlja određene psihofizičke funkcije. Da bismo ih razumeli treba prvo da razumemo da su psihofizičke funkcije zapravo načini integracije prostorvremena u svest, one su dijalektički principi integracije kosmosa u svesnog subjekta. Videli smo da se ova integracija odvija sažimanjem prostorvremena usred kretanja Zemlje i planeta. Tako su psihofizičke funkcije određene planetama i njihovim položajem prema Zemlji. Odlučujuću ulogu u karakteru svake planete igra njena udaljenost i brzina kretanja. Po tome se dele na lične (od Sunca do Marsa) i nadlične (Jupiter, Saturn, Uran, Neptun i Pluton). Bliže Suncu se jasnije izražavaju u našem svakodnevnom ponašanju, u komunikaciji

(Merkur), osećaju za ritam ponašanja (Venera), emocijama i raspoloženjima (Mesec) i ulaganju energije u sve to (Mars). Što je planeta udaljenija, to je dublji njen uticaj na karakter, tako da Pluton predstavlja najdublju samosvest. Njegova orbita (zajedno sa Neptunovom) je najudaljenija, tako da obuhvata orbite svih ostalih planeta, i zato indukuje zbivanja psihofizičkih funkcija koje one predstavljaju. Kao da Sunce uz pomoć Plutona određuje kretanje celog sistema. Dok se Sunce kod svih ljudi prirodno izražava kroz zodijski znak i aspekte, Pluton predstavlja vrhunac našeg svesnog ostvarenja koje smo postigli kroz rad, nadilaženjem prirodnog ispoljavanja. Polje u kome se on nalazi pokažeće nam na koji način možemo izraziti svoje najdublje vrednosti.

Planete svojom gravitacijom privlače usmerenje našeg bivstvovanja-u-vremenu i svaka u skladu sa svojim karakterom vuče na svoju stranu. Tako se nekad dogodi da se više planeta nađe u jednom znaku ili kući (stelijum) i to je lako prepoznati u karakteru čoveka jer izaziva očiglednu jednostranost u ponašanju i životnim težnjama, zavisno od

prirode znaka i kuće. Nekad su prilično ravnomerno raspoređene po celom krugu horoskopa i tada izazivaju svestrano trošenje energije u više pravaca, tako da osoba ne zna šta tačno hoće. Ali najčešće su postavljene u određene konfiguracije i aspekte koji obrazuju određeno životno usmerenje, i ono se može uspešno tumačiti iz horoskopa. Uzgred rečeno, planete u znacima, poljima i međusobnim aspektima, ascendent i raspored vladalaca kuća, predstavljaju devedeset posto značenja svakog horoskopa. Glavni razlog pogrešnog tumačenja je neprepoznavanje prirode svakog od ovih uticaja i njihovo nerazlikovanje. Tada se traži spas u mistifikaciji i preneglašavanju pojedinih uticaja i naročito u „prošlim životima”. I zaista, onaj ko ne vidi svoj život, odgovore na njegove izazove najčešće traži u nekom drugom.⁸

Sunce je svakako najuticajnije u horoskopu jer mu je gravitacija najjača. Ono je

⁸ Za upoznavanje uticaja iz prošlih ili paralenih života postoji karmička astrologija, međutim i ona predstavlja samo dublje razumevanje natalne karte. Za upoznavanje drugih inkarnacija delotvornija je metoda hipnotičke regresije.

stožer sveg zbivanja, oko njega se sve okreće i svi aspekti ostalih planeta zavise od njihovih položaja prema Suncu. Očigledno je da ceo horoskop zavisi od Sunca a takođe i sav život uopšte, pa je otuda krajnje neozbiljno kada neki astrolozi tvrde da je njegov uticaj tek nekoliko procenata, koliko su dobili prostim deljenjem svih činilaca u natalnoj karti.

Aktivan uticaj Sunca, kao i ostalih planeta, zavisi od aspekata. Aspekt je kanal kroz koji planeta deluje. Ako nema aspekta onda je njeno direktno dejstvo onemogućeno i ostaje joj da deluje samo pasivno, zavisno od znaka i kuće. Zato je brojnost aspekata osnovni pokazatelj delotvornosti jedne ličnosti, i bilo kakav aspekt je bolji nego nikakav.

Problem sa Suncem, zbog kojeg mnogi misle da ono nije najuticajnije, jeste problem razumevanja prirode njegovog uticaja. Da bi se to razumelo treba uvideti da se Sunce ne kreće kao ostale planete svojom putanjom, mada tako izgleda s naše subjektivne tačke posmatranja, nego se sve okreće oko njega. Sunce je statično. Ono je ishod zbivanja, a ne tek jedan od njegovih činilaca. Na planu oblikovanja subjekta i ličnosti može se reći da

Sunce nije tek jedna od psihičkih funkcija, nego centar oko koga se sve psihičke funkcije oblikuju od strane planeta. Na Zemlji je oblikovano naše telo, od strane planetnih uticaja oblikovana je njegova celokupna psihodinamika ili ego, temperament i karakter, i sve se to okreće oko Sunca. To znači da je Sunce ishod i privlačitelj svih tih zbivanja, ono je središte psihofizičkog bivstvovanja, svest naše duše ili Sopstvo. Zato je Sopstvo (Sunce) nezavisno od tela (na Zemlji) i cele psihodinamike (planeta), isto kao što je nezavisna i naša duša.

Stoga ne treba da nas čudi što njegov uticaj nije očigledan kod većine ljudi. Mnogo je lakše uočiti dejstvo Meseca ili Marsa. Uticaj Sunca se, zapravo, i ne ispoljava direktno, već indirektno, preko Meseca i ostalih planeta, jer ono ne deluje sâmo, već kroz ceo svoj sistem.

Zavisno od znaka u kome se nalazi, Sunce pokazuje karmičku zrelost da se Sopstvo ili svest duše potpuno integriše i ispolji kroz telo čovekovo, kao čovekova svest o postojanju. Svaki znak je jedan način bivstvovanja Sopstva, izražavanja duše. Upravo zato

što je Sopsstvo suština sveg bivstvovanja, ono nije statično nego dinamično, i ne može se izraziti samo na jedan način, nego na dvanaest, na koliko je razdeljen prirodni ciklus sveopšteg preobražaja i stvaranja života.

SUDBINA KAO TVAR

Sudbina je proces saobražavanja života da bude podoban apsolutnoj stvarnosti koja sve omogućava, suštini svega postojećeg. Zato je sudbina *prirodni proces*. Sve što radimo celog svog života nije ništa drugo do zadovoljavanje organskih potreba i sleđenje sudbine. Mi smo potčinjeni sudbini sve dok ne postanemo podobni za samospoznaju transcendentalne duše. **Kada to dostignemo, nadilazimo sudbinu. Zato jer je naša duša iznad organskog života, prostora i vremena. Sudbina nas tlači sve dok ništa ne činimo za svoj duhovni ishod, i to nečinjenje je osnovna odlika svih loših sudbina.** Naše nezadovoljstvo životom je direktna posledica toga što ništa ne činimo za svoju duhovnu autentičnost, ili to činimo na pogrešan način jer, retko je znanje o tome šta je ona zapravo. Mnoge tradicije je predstavljaju na iskrivljen način.

Najfiniji prirodni procesi su na mikro-kosmičkim dimenzijama još u antičko doba uočeni i nazvani tvar. Ovaj termin javlja se kod Aristotela i označava supstrat, tvar od koje je nešto izgrađeno. Sama ova reč na grčkom jeziku prvobitno je označavala drvo, šumu, građu ili gradivo. Aristotel je uvodi u filozofiju kao ono što leži u osnovi svih svojstava neke stvari, što se može oblikovati i biti nosilac svojstava. Po tome ju je smatrao za *prvu materiju*. Grčki termin za tvar se doslovno prevodi latinskom rečju *materia*. Savremena fizika je ove najfinije prirodne procese, ili osnovne supstance, razotkrila kao ne baš tako jednostavne tvorevine. Subatomska istraživanja su pokazala da je materija u suštini energetska tvorevina, da je ono od čega se supstanca ili atom sastoji zapravo energetska jedinica nazvana kvant. Otkriveno je i dokazano da je priroda u svom najfinijem nivou energetska zbiljevanje i da ono direktno zavisi od opažanja, pa čak i samog prisustva subjekta. O tome smo ranije već govorili, a ovde ćemo samo primetiti da to potvrđuje stanovište da sveopšte energetska kretanje

prirode teži uobličavanju subjekta, ili bar zavisi od njega.

U mnogo starijem iskustvu, starijem ne samo od savremene fizike nego i od antike, u religiji đaina, osnovne supstance prirode nazvane su *điva*, što znači život. One su shvaćene kao žive energetske tvorevine koje usložnjavanjem obrazuju sve elemente dostupne čulnom opažanju i sva zbivanja. Po temeljnom shvatanju đainske religije - koja je najstarija jer joj se legendarna prošlost računa na više miliona godina, mada su njeni reformatori i nosioci poznati od pre 4500 godina, ali ne i osnivač - osnovne supstance prirode su energetske monade koje su žive (*điva*), što podrazumeva da su svesne i stoga delatne. U svom razvoju i usložnjavanju ove monade se razlikuju kao one koje obrazuju organski, čulno vidljivi živi svet, i one koje obrazuju neorganski, koji po čulnom iskustvu izgleda kao neživi svet. U oba slučaja one su delatne i *svojom delatnošću proizvode materiju*. Po đainskim shvatanjima materija je „oblepljenost” ili „izlučevina” delatnosti *điva*. Sanskritska reč za ovu delatnost je *karma*. Kasnije spekulacije u indijskoj filosofiji i

religiji pojmu *karma* dale su drugačije značenje, kao nagrada ili kazna za učinjena dela. Prvobitno je on označavao, dakle, delanje sâmog bivstva uopšte, delanje uslovljene prirode, i đaini su težili da od toga steknu nezavisnost (*kaivalya*) asketskim pročišćenjem svoje duše od svih taloga delatno uslovljene prirode, od *karme* s kojom je „oblepljena”. Po toj težnji da budu pobednici nad celokupnim uslovljavanjem bivstvovanja, dobili su ime đain, što znači „pobednik”. Oni pripadaju kultu heroja koji je mnogo stariji i po svom duhu suprotan kultu bogova. Kada pobedi uslovljenost prirode čovek otkriva da njegova duša nije u svekolikom postojanju, nego da je neuslovljena božanska svest, koja omogućava svekoliko postojanje, njegova bit, duša ili Sopstvo.

Videli smo kako se usložnjava kretanje ove osnovne energetske monade na makrokosmičkom planu putem savijanja prostorvremena u nebeska tela i organski život, o čemu svedoči astrologija. Sada to isto kretanje možemo prepoznati kao životno iskustvo ili sudbinu jer među njima nema bitnih razlika, sve je to isti prirodni proces. Izgleda raz-

ličiti samo zato što se odigrava na različitim dimenzijama. Pitanje sudbine i *karme* je osnovno za razumevanje astrologije i zato je ovde neophodno razlučiti smisao tih reči od gomile „izlučevina” i gluposti s kojima su one „oblepljene”.

Smisao *karme* jeste delanje, ali ne „naše” delanje, već delanje prirode uopšte. Još je u Bhagavad-giti naglašeno da je smisao oslobođenja sloboda od *karme* i da se ono postiže nevezanošću za nju, nevezanošću za delanje; da čovek ne treba sebi da pripisuje delatnost, čak ni psihofizičku, ni misli nisu naše. Sve što postoji i biva na bilo koji način delatnost je prirode, a ne ljudske suštine, duše, koja je svedok (*sakšin*) i ima svojstva čiste svesti i neuslovljenosti. Ne samo da ceo kosmos postoji ovakav kakav jeste da bi formirao svesnog subjekta, već da bi tog svesnog subjekta doveo do najvišeg prosvetljenja. Čovekova duhovna suština je, stoga, cilj sveg zbivanja, a ne obratno. Zato čovek **ne treba da bude rob prirodnog zbivanja tražeći utočište u njemu, jer sve zbivanje traži svoj ishod i smisao u čovekovoju duši, koja se na ovom svetu izražava kao ličnost.** Ličnost je

toliko integrisana koliko je čovek nezavisniji i manje identifikovan sa objektima. Svi putevi čovekovog spasenja svode se na spoznaju ove razlike i na prestanak poistovećenja svedoka sa zbivanjem. To je put transcendencije. Tada svedok postaje gospodar zbivanja, nije više nošen njime kao u vreme dok nije bio svestan svoje prave, transcendentalne i neuslovljene duhovne suštine. On tada više nema sudbinu jer je izašao iz vremena.

Stoga jedini način da se sudbina nadiđe jeste razumevanje da je ona prirodni proces, a ne zbivanje sâme naše suštine, Sopstva ili duše. Ona je iskonska neuslovljenost koja omogućava biću da uopšte bude, i zato je naše Sopstvo ujedno Sopstvo svih bića, sâmog postojanja. Ono, dakle, nikada nije ugroženo zbivanjem ili sudbinom. Ali, prosečan čovek ovo ne može da prihvati kao stvarnost, on je ubeđen da se njemu sudbina događa i da je on njome ugrožen ili spasen. Sve sudbine objektivno i postoje zbog ovog ubeđenja.

Astrologija ne postoji da bi se proricala sudbina već da bi omogućila razumevanje prave prirode svega što se događa. Ona poka-

zuje na koji način je čovekova suština ili duša **oblepljena prirodnim delanjem**, koje čovek doživljava kao svoju sudbinu samo toliko koliko je poistovećen s onim čime je oblepljen. Čovek u svom neznanju za „zlu sudbinu” krivi Boga, đavola ili najčešće druge ljude, a i samoga sebe. Na taj način sukobe samo uvećava, a ne smanjuje, jer ne uviđa stvaran uzrok svega toga. Poznavanjem astroloških zakona i uticaja video bi da je sve to bezličan prirodni proces od koga može da se **razlikuje** - utoliko jasnije ukoliko bolje razume šta mu astrologija pokazuje.

U svojoj astrološkoj karti možemo jasno da vidimo plan našeg života. Teški aspekti ukazuju na iskušenja i sklonosti koja moramo da savladamo u sebi, na ono što nas nesvesno vezuje i porobljava, na svojstva ličnosti koja još nismo dobro usvojili i naučili da harmonično primenjujemo. Dobri aspekti ukazuju na pomoć i podršku našem razvoju koji treba da iskoristimo u borbi protiv teškoća. U natalnoj karti možemo videti plan našeg života, glavnu temu iskustava i tekućem životu i na čemu treba najviše da radimo da bismo napredovali od savršenstva.

Planetarni uticaji određuju ne samo karakter jednog čoveka, nego i međuljudske odnose. Uporedni horoskopi (sinastrija) pokazaće svakome ko želi eksperimentalno da proveri, kako su svi detalji u odnosima između dvoje ljudi, ili jednog čoveka prema ostalima, detaljno uslovljeni određenim planetarnim uticajima. Takođe se mogu videti periodi razvoja odnosa, vreme kriza i sukoba. Vrlo su česti i odnosi koristoljublja, kada je nečiji život uhvaćen u gravitaciju tuđeg. Tada čovek služi interesima drugog čoveka, ponekad privremeno a nekad i trajno, a da toga često nije ni svestan. To se događa kada je nečija sudbina tako snažna da svojom gravitacijom privlači k sebi život drugog čoveka, koji ima za to odgovarajuće planetarne pozicije, da mu služi kao pomoćnik, posrednik za prenos nekih informacija (nekad je to samo dobra knjiga), ili kao fizički radnik, ali ponekad i kao žrtva. Sudbine mnogih ljudi su da budu nečije sluge, pa i žrtve, i zbog te ružne stvarnosti koju ne žele da vide, ne žele da poslušaju ni astrologiju koja sve to razotkriva. Može se naći puno slučajeva u kojima destruktivan astrološki karakter jedne osobe ili

objekta (kakav je, kažu, imao brod Titanik) povlači sa sobom u propast i druge ljude sa kojima je u vezi. Ovo je najočiglednije u porodičnim odnosima, gde zbog destruktivnog karaktera jednog člana trpe svi ostali uključeni. Isto pravilo važi i kada se radi o pozitivnim uticajima. Jedna velika i napredna duša pomaže celoj zajednici da napreduje. Kao i sve ostalo u prirodi, i ljudske sudbine su uzajamni, a ne izolovani procesi. Sva tela u prirodi imaju svoju gravitaciju, pa tako i ljudska. Kada se u porodici rodi novo dete, ono svojom gravitacijom remeti postojeće odnose i unosi sasvim novi način života - kao kada u planetarni sistem uleti novo nebesko telo i svojom gravitacijom izazove sasvim nove putanje. Gravitacija ima svoju subordinaciju, svoje više i niže, grublje i finije oblike ispoljavanja. Tako je grublji izraz gravitacije ono što zapažamo kroz kretanje nebeskih (i drugih) tela, dok su najfiniji izrazi gravitacije *psihodinamika individue i međuljudski odnosi*. Drugim rečima, ljudska sudbina.

Pored individualne postoji i kolektivna karma celog naroda. Ona je često jača od individualne i preuzima je pod svoj uticaj. To

sve treba imati u vidu ako se želi razumeti sudbina i karma.

Kada se radi o odnosima sa drugim ljudima i spoljašnjim svetom, čovek teško uviđa da su ti događaji proizvod objektivnih prirodnih procesa koje pokazuje astrologija. Misli da su njegovi ili da su ih izazvali „drugi” zato što nije dovoljno svestan šta su odnosi i zbivanje uopšte. Kada je u pitanju njegovo zdravlje, ili fizički izgled, tada je mnogo bliži uvidu da je njegova sudbina određena od strane nečega s čim on nije u vezi, neke „više sile”, da mu se ona „događa” i da je on na neki način u svojoj suštini *različit* od nje. Izgleda da samo teška i nesrećna sudbina može dovesti do intuitivnog uvida da naša duša nije zavisna od fizičkog tela i ostalih bezličnih prirodnih događanja, koja često nemilosrdno uništavaju telesne oblike. Zato je u prirodi smrt fizičkog tela tako jednostavna i lako ostvarljiva pojava, jer telo nije istinska suština bića, nego samo sekundarni, vanjski oblik, omotač duše, preciznije rečeno: organski sklop u kome duša može da ostvari svoje trodimenziono prisustvo, kao najkonkretniji oblik prisustva. Ni u jednoj drugoj dimenziji

naša duša, ili bit postojanja, ne može dobiti tako konkretno ispoljenje kao u trodimenzionalnom organskom svetu, kroz ljudski lik, telo i ljudsko delovanje. Sve ostale dimenzije bit svega izražavaju kroz bezlično postojanje.

Astrologija nam grafički i teoretski pokazuje sve detalje „više sile” koja rukovodi telom, ali da bi uopšte bili spremni i voljni da pogledamo ka zvezdama moramo najpre razumeti zakonitosti karmičke evolucije.

Ona polazi od osnovnog zakona koji kaže da univerzum uopšte postoji da bi u trodimenzionom organskom području oblikovao svesnog subjekta. Kada se taj proces sprovede do kraja i subjekat postane potpuno svestan sebe, ili prosvetljen, tada on tim prosvetljenjem prosvetljuje neuslovljenost božanske svesti koja omogućava samom univerzumu da uopšte postoji. Dakle, tek u prosvetljenju postojanje postaje aktuelno, kao lični doživljaj. Sve dotle univerzum je bezličan. On se aktuelizuje u smislu svog postojanja tek kroz prosvetljenu ličnost. Ne pre, i nikako drugačije.

Ali prosečno iskustvo nama poznate subjektivnosti, prosečan čovek, ne odražava

ovakvo idealno stanje. Kod ogromne većine subjekata ovaj proces je tek u nekim ranim fazama dozrevanja. Videli smo kako okolno prostorvreme na Zemlji oblikuje fizičko telo čovekovo, i kako uslovljava njegovo kretanje (sudbinu). Princip života (*điva*) kristališe se kroz sve organske oblike, počevši od biljaka, insekata, zglavkara, mekušaca, riba, vodozemaca, kopnenih životinja, i na kraju svoje evolucije stiže do ljudskog obličja. Tokom sveg tog evolutivnog razvoja on je skupljao utiske o životu, sticao je iskustvo postojanja. Njegove inkarnacije su kroz životinjske oblike tekle automatski ili spontano („bezgrešno”), dok sa ulaskom u ljudsko obličje počinje drama svesnog iskušavanja svih suprotnosti i iskustava. U čoveku se dotle bezličan prirodni proces zaokružuje u svesnu celinu koja se zove ličnost. Zato je to praćeno dramatičkom svesnog sučeljavanja i odgovornog učešća u zbivanju, za razliku od dotadašnjeg nesvesnog prepuštanja i spontanog, prirodnog reagovanja. Svekolika kultura je izraz čovekovog nastojanja da se izdigne sa tog nivoa, i da od nesvesnog reagovanja pređe na svesno delanje. Dakle, nije svaki čovek u pot-

punosti čovek. To je jedan od osnovnih razloga zašto ne može svaki čovek da prihvati i razume astrologiju.

Svi mi na ovom svetu rastemo do savršenstva svesti svoje duše, kada ćemo moći božansku svest kroz sebe da sprovedemo i ispoljimo na ovom svetu, dok smo u telu. Svi smo u nekoj fazi rasta na tom putu. Trenutak našeg rođenja je određen u skladu sa tim rastom, rađamo se tačno onda kada treba da nastavimo svoju fazu rasta. Naše rođenje se inače događa zbog zakona karmičkog dozrevanja u svesti. Kvalitet svesnosti u jednom životu određuje trenutak inkarnacije u sledećem, a s tim i sudbinu novog života. Trenutak našeg rođenja, astrološka slika natalne karte, kao ogledalo odražava pravo lice naše *karme*. Naše sadašnje telo i njegova sudbina uvek svojim izgledom tačno izražavaju kvalitet naše dotadašnje svesti s kojim smo ušli u fizičko postojanje, sledeći zakon uzročnosti, i oni su kao takvi uvek jedina prava polazna osnova za nadilaženje sadašnjeg stanja.

Stvarnost u kojoj smo rođeni, a koju pokazuje horoskop sa svim detaljima, jeste jedina prava polazna osnova za dalji rad na

osvešćenju. Smatrati da je bilo šta pogrešno u našem rođenju jeste negiranje ove istine, izbegavanje odgovornosti za rad na sopstvenom osvešćenju i traženje opravdanja spolja. Ako uslovi života nisu dobri onda je to samo poziv da ih popravimo, motivacija za naš rad na sebi sa kojim ćemo promeniti spoljašnje okolnosti, a ne dokaz da je nešto pogrešno i da sa rođenjem 'nismo imali sreće'. Sreća nema ništa sa radom na osvešćenju duše. To je pre nalik na rast drveta, gde se svaka ćelija nadograđuje na prethodnu u svom stalnom rastu prema izvoru svetlosti.

Horoskop je oduvek služio kao pomoć u duhovnoj praksi, pre svega u onoj o kojoj su govorili G.I.Gurđijev i P.I. Uspenski, a to je praksa Četvrtog puta.⁹ To je duhovna praksa koja odbija svaki izbor načina praktikovanja i uzima samo postojanje kakvo jeste u svakom trenutku kao jedinu polaznu osnovu za rad čovek na sebi, na samospoznaji. Horoskop

⁹ P. D. Uspenski: *Četvrti put* (P. D. Ouspensky: *The fourth way*; Beograd: Esoterija, 1994); P.D. Uspenski: *U potrazi za čudesnim* (P.D.Ouspensky: *In Search of the Miraculous, Fragments of an unknown Teaching*; Beograd: Opus, 1989.)

nam daje razumevanje jedine prave polazne osnove našeg buđenja u ovom životu, a to je trenutak našeg rođenja. To je trenutak u kome smo stali na svom putu ka svojoj duši, i on je zato jedina polazna osnova odakle treba da nastavimo, on nam pokazuje na kojim aspektima našeg postojanja treba da radimo, šta smo dosegli i na čemu tek treba da radimo. Samo kada prihvatimo sebe kakvi jesmo, kakvi smo prikazani u svom horoskopu, mi se budimo. Ako tražimo opravdanja i krivicu u spoljašnjim uticajima, onda spavamo i dalje dok samo mislimo da smo budni. Jedan oblik spavanja je takođe odbacivanje cele astrologije. Ona se odbacuje pre svega zato jer nezreo čovek ne može da prihvati princip reinkarnacije i karme, kao i rada na sebi. Onaj ko prihvata sve te principe neminovno prihvata i zakone astrologije kao najbolju pomoć na svom putu, kao mapu koju svaka duša dobija da ne zaluta na ovom svetu.

Tumačenje *karme* kao „našeg” delovanja, i shodno tome izazivanja odgovarajućih posledica, jeste izraz intuitivnog uvida da ljudska delanja nisu samo prirodna, nego i nešto više od toga. To je tačno. U čoveku se,

naime, ukrštaju dejstva slobodne duše i prirodne uzročnosti. To ukrštanje kristališe čovekovu ličnost i ona postaje toliko celovita koliko nadilazi prirodnu uslovljenost i dela u interesu duše koja omogućava samu prirodu. U oba slučaja, dakle, bilo da u nama deluje prirodna uzročnost ili svest duše, tu nema nikakvog ega kome se može pripisati delovanje. Naše telo je samo *mesto* ukrštanja prirode i božanske svesti, u nama se priroda saobražava svome božanskom ishodu, i zato izgleda kao da to mesto, naše telo, deluje sâmo po sebi, kao neki ego. To je privid, kao što se i opiljci gvožđa prividno sami kreću ka magnetu. Stoga je *karma* delovanje koje nije naše, već pripada u celosti prirodnim procesima.

Da bi razumeli odgovor na pitanje 'Zašto sam rođen baš u onom trenutku, s ovakvom sudbinom?', moramo da raščistimo sa činjenicom da tada nismo „mi” rođeni, nego sâmo telo, koje je prirodna tvorevina, a sa kojim smo iz neznanja poistovećeni. Kada se „naše” telo rodilo nismo se i mi rodili, jer mi nismo različiti od samog bezvremenog postojanja, ili bivstva koje uvek jeste, rođenjem

samo samo postali identifikovani s trodimenzionim zbivanjem organskog sveta, tada smo samo počeli da posmatramo fizički svet kroz otvorene oči ovog tela i da ga doživljavamo kroz njegova čula. Tada smo, naime, od stanja neuslovljene, božanske svesti duše postali suženi i ukalupljeni u malo trodimenziono obličje ovog tela (toliko suženi i ukalupljeni da smo zaboravili svoju dušu), ali sa ciljem da neuslovljena božanska svest preko naše duše i tela dobije konkretno, ljudsko oličenje, da ne bude više bezlična, kao pûko postojanje.

Zaboravom svoje duše mi bivamo uhvaćeni u gravitaciju organskog zbivanja. Njegove osobine, izražene u natalnoj karti, (sudbina) tačno odgovaraju stepenu našeg zaborava.

Ova podudarnost upravo omogućava samospoznaju.

Zaboravom svoje večne duše izazivamo rađanje u telu baš u onakvom prostorvremenu, odnosno sudbini koja kao u ogledalu izražava našu nesvesnost, i tako omogućava samospoznaju kada se odvratimo od objektivacije i okrenemo k sebi. Na

taj način svaki život služi samospoznaji. Rađamo se u telu samo zato što nismo učinili ono što treba učiniti da se nadiđe prirodna uzročnost i omogući autentičnost naše duše. Svako utelovljenje nam se ponavlja i događa baš na onakav način na koji smo propustili svoj duhovni ishod i tražili utočište u organskoj prirodi. Naši životi su tačan izraz naše identifikacije s bićem i nesvesnosti duše koja ga omogućava. Kada nakon dovoljno iskustava i muka spoznamo da naše ishodište nije u prirodnom obnavljanju, i da uzalud u njemu tražimo utočište, već je ishod prirode u duši koja je omogućava a naša je suština, tada smo nadišli sudbinu, naš život je autentičan i slobodan, on postaje nešto univerzalno i večno, a ne više individualno, ograničeno i prolazno.

Dakle, naša suština je duša koja omogućava samo postojanje prirode, ona je neuslovljena prostorom i vremenom, kao i bilo kakvim psihofizičkim oblikovanjem prirode. Zahvaljujući takvoj svojoj suštini mi možemo biti svesni i psihički objektivni, jer duša koja nam omogućava svest nadilazi psihu i telo. U identifikaciji nije moguća objektivnost, ona

je moguća samo zahvaljujući principu *nadi-
laženja*. Međutim, iskonska neuslovljenost i
nezavisnost duše koja omogućava prirodu je
bezlična činjenica, i ona zato teži da postane
lično i konkretno ostvarena. Upravo ova tež-
nja oblikuje ljudska bića, ona je proces koji se
kod različitih individua ostvaruje različitim
ritmom, u skladu s vremenom i prostorom,
odnosno prirodom trodimenzione stvarnosti
u kojoj se ostvaruje. Ovaj proces je ono što
nazivamo sudbina. Ona izražava meru u
kojoj je svest duše postala konkretno prisut-
na i svesna u individui. Ovo je proces saob-
ražavanja prirode, a ne duše. Duša samo ima
privlačnu moć. Duša nije zahvaćena gravita-
cijom prirodnog zbivanja. Priroda se saobra-
žava prema božanskoj svesti duše, a ne
božanska svest prema prirodi. Ljudska priro-
da (i sudbina) jeste upravo *razmeđe duše i pri-
rode*, smisla i postojanja, oblika i svesti o
njemu, slobode i nužnosti - njihova inte-
rakcija i oličenje. Čovek nije ništa sâm po
sebi, već je samo mera saobražavajućeg oli-
čenja prisustva duše u biću, on je mesto gde
se razmerava smisao božanskog i prirode,
gde smisao i postojanje po prvi put dobijaju

oličenje - kao celovita ličnost. **Čovekova ličnost postaje onoliko celovita koliko čovek spoznaje smisao i odnos božanske svesti i prirode, koliko u sebi povezuje božansku svest i prirodu.**

Isti ovaj proces možemo razumeti ako ga opišemo tako što ćemo reći da naša besmrtna i nerođena duša postaje oblepljena prirodnim zbivanjima tela i uma, i zavedena njihovom gravitacijom u onoj meri u kojoj smo poistovetili svoju suštinu sa prirodnim zbivanjem. Astrologija pokazuje detalje svih gravitacija u našem kosmičkom okruženju koje pokreću zbivanje sveta u kome živimo, odnosno način poistovećenja duše sa zbivanjem; karakter tog zbivanja, odnosno naša sudbina jeste neposredan izraz našeg zaborava duhovne autentičnosti. *Naš zaborav duše opredmećen je kao psihofizička sudbina.* Prirodna determinacija kao u ogledalu odražava zaborav bivstva; koliko smo nesvesni sebe i svoje prave prirode, toliko trpimo sudbinu kao kakav ružan san.

Još malo imaginacije pomoći će nam da ovo jasnije sagledamo. Priroda teži svome ishodu, a to je božanska svest koja omo-

gućava postojanje prirode. U toj težnji ona usavršava svoje sposobnosti delovanja i percepcije. Vrhunac takvog usavršavanja je ljudsko biće. Suština ljudskog bića nije ispoljena priroda, nego božanska svest duše koja je omogućava, ona je nevidljivi centar koji ima privlačno dejstvo da se oko njega oblikuje priroda kao vidljivo telo i njegova sudbina. Psihofizičko bivstvovanje (telo) je oblepljeno oko prisustva duše (Sopstva), ona kao magnet privlači oblikovanje prirode jer je njen ishod. **Kada se na nevidljivu dušu, koja omogućava prirodu, nanese vidljivi materijal prirode, tada ona postaje vidljiva kao čovek i njegova sudbina.** Sopstvo, čovekova duhovna suština, je izvan vremena i prostora, izvan svekolike vidljive prirode, ali je skriveno u telu. Telo je pogodno mesto gde se ono nalazi i ispoljava u prirodi.

Božanska svest je sveprisutna, ona je u osnovi svih prirodnih oblika, ali se u ljudskom telu najličnije, što znači, najneposrednije ispoljava. Rođenje tela, njegovo kretanje i sva dramatična iskustva koja proživljava u trodimenzionom fizičkom svetu, jesu kretanja prirode u njenom saobražavanju

svome duhovnom ishodu. On sâm je neuslovljen dramatikom prirodnog zbivanja, iako je čovekova suština. Naša bit je uvek nepokretna, neuslovljena, izvan vremena i prostora, sâm se telo, koje posreduje našem prisustvu u svetu, kreće svojom sudbinom jer ga na to navodi gravitacija prirodnog zbivanja. Zato jedino u meditativnom mirovanju možemo osetiti vanvremensku neuslovljenost svoje duhovne suštine, i otuda blaženstvo i opuštenost. Sva dramatika prirodnog zbivanja (sudbina tela) režirana je u skladu sa kvalitetom prisustva duše u biću, jer njeno prisustvo nije svuda jednako; negde je zrelije i jače izraženo, a negde slabije i tek počinje da se promalja. Koliko je njeno prisustvo jače i čvršće, toliko je svest prisutnija i sudbina povoljnija. Svest je interakcija duše i prirode. Jačajući prisustvo svesti jačamo prisustvo duše i ujedno prirodu privodimo njenom spasonosnom ishodu.

U prisustvu svesti leži čovekova odgovornost za ostvarenje duhovnog ishoda, jer priroda je svoje saobražavanje dovela do vrhunca oblikovanjem ljudskog tela i javljanjem svesti u njemu. I tu je kraj njenog di-

reknog delovanja. Čovekova svest u telu je, kao što smo rekli, interakcija duše i prirode. Ta interakcija mora da se sâma osnaži, da osmisli smisao svoga postojanja. To je proces individuacije ličnosti. Ličnost je nešto što priroda izbacuje kao svoj plod, što nadilazi njenu uzročnost i što mora sâmo da se integriše kao nešto jedinstveno i novo. Od tada priroda deluje indirektno, iskušavajući ličnost da bude nezavisna i svesna. Kao što majka ne može svome detetu dati ličnost, nego ga roditi, negovati i pomoći da svoju ličnost osnaži i integriše, tako i priroda ne može više ništa učiniti za čoveka nakon što je stvorila sve što mu treba, nego jedino može da ga negom i sudbinskim iskušenjima navede da bude ličnost. Ona ga kroz sva iskušenja navodi da osnaži prisustvo svesti u sebi, svesti koja je interakcija duše i prirode, smisla i postojanja. Rad je osnovno sredstvo njenog iskušavajućeg navođenja. Priroda, dakle, ne obavlja posao do kraja - ličnost ga privodi kraju. Da bi u tome uspela mora imati relativnu slobodu delovanja, jer nema svesti bez slobode. Relativnu slobodu čovekova ličnost ima da bi mogla da osnaženjem prisustva

svesti osnaži interakciju postojanja i smisla, prirode i duše, i bude oličenje prisustva duše u prirodi.

Nezrele ličnosti svoju relativnu slobodu koju imaju najčešće koriste kao slobodu da mogu da rade šta hoće. Dok tako čine snalazi ih loša sudbina, jer *svrha ono malo slobode, koja je ličnosti prirodno prepuštena, jeste postizanje odgovornosti za smisao postojanja.*

Šta sve ovo praktično znači? To se u praksi svodi na to da je ličnost toliko integrisana i iznad prirodne uslovljenosti koliko smo svesni zbivanja i koliko ne reagujemo nesvesno na razne podsticaje. Nesvesna, spontana reakcija je osnovna odlika prirodne uslovljenosti. Sposobnost nadilaženja impulsivnog reagovanja i razumevanje prave prirode podsticaja koji se javljaju na nivou tela, osećanja ili uma, odlika su integrisane ličnosti. Samo ona je sposobna da deluje odgovarajuće i na kreativan način, u skladu s dušom koja sve omogućava. Sve prirodne reakcije s kojima smo dotle živeli delovale su same po sebi, mi smo tu bili pasivni, a često i njihove žrtve. Mi u duhovnom smislu nismo dotle ni postojali - postojala je jedino priroda, ona je

sve radila, govorila i mislila kroz 'naše' telo. Astrologija nam pokazuje sve detalje kako je radila i to znanje nam pomaže da steknemo diferencijaciju i aktuelizujemo iskonsku nezavisnost duše u nama.

Isto kao kod upotrebe biofidbek aparata, upoznavanje astroloških uticaja nam otkriva naše karmičke slabe tačke i izazove koje treba da osvestimo.

Ako, na primer, doživljavamo nagle izlive besa ili agresivnosti, astrologija će nam pokazati da je tome uzrok naglašen i loše aspektovan Mars u našem horoskopu. S tim znanjem više nećemo spontano ispoljavati agresivnost kao ranije, jer sada znamo da je to delo položaja Marsa, a ne naše lično. Isto važi za sve planete koje sačinjavaju sav naš karakter i temperament, za sve kuće koje odražavaju naša životna usmerenja. Tako uz pomoć astrološkog znanja razvijamo diferencijaciju svoje ličnosti od prirodne nužnosti. Uvek kada odolimo stihiji prirodnog navođenja postali smo u većoj meri njen gospodar nego ona naš, malo smo ojačali nezavisnost svoje ličnosti, razvili smo odgovornost za nju i približili se svojoj neuslovljenoj duši.

Natalna karta detaljno pokazuje kako priroda na jedinstven način deluje kroz nas, kroz telo i dobar deo uma. Zahvaljujući njoj možemo prepoznati prirodna uslovljavanja i objektivno se postaviti prema njima, a ne slepo ih sprovoditi. Tako razvijamo prisustvo svesti i odgovornost za smisao postojanja. Da bismo u tome uspeali moramo detaljno upoznati svoj horoskop, a naročito izazovne i naglašene činioce u njemu, jer oni nas najviše privlače i navode na identifikaciju, tj. najviše uslovljavaju. Sam znak u kome smo rođeni prvi je i najveći izazov koji moramo da savladamo, zatim polje u kome nam je smešteno Sunce, pa izazovni aspekti i sve ostalo (povoljni aspekti nam pomažu u osvešćenju i nadilaženju nepovoljnih činilaca).

Za razliku od drugih duhovnih tradicija i praksi koje se takođe bave transcendencijom prirodnog uslovljavanja, astrologija ima tu prednost što nam pruža uvid u našu individualnu i jedinstvenu situaciju; kao na školskoj tabli ona nam objektivno i bez ikakve ideologije, mitologije i kolektivnih ubeđenja pokazuje šemu s kojom smo sâmi uhvaćeni u identifikaciju s prirodnim

zbivanjem, tako da nam ta ista šema može poslužiti da iz toga izađemo.

Ljudi se dele po karmičkoj zrelosti, odnosno po nivou svesti, a to je nivo s kojim su identifikovani sa prirodnim uslovljavanjem, s kojim nesvesno reaguju na zbivanja i tako izazivaju nova. Većina ljudi je potpuno porobljena utiscima i podsticajima na koje uvek spontano reaguju, i ne mogu diferencirati svoju svest od tog lanca uzročnosti, oni čak i ne znaju da je to moguće. Njihova sudbina je potpuno određena kao pad jabuke od grane do tla. Manji broj ljudi može nadići neke oblike uslovljenosti i tako donekle svesno uticati na tok svoga života, ali ne u potpunosti. Oni mogu da menjanju svoju sudbinu u manjoj meri i povremeno, ali ne potpuno. Veoma je mali broj ljudi koji može steći potpunu nezavisnost duše od prirodnog uslovljavanja za vreme života u telu. Oni su probuđeni i nadišli su vreme u kome se sudbine događaju, slobodni su jer vide da sudbina nije ni bila njihova, nego je u potpunosti bila proces prirode.

Ocelovljenje kroz interakciju duše i prirode ima dve faze. Prva je samospoznaja,

odnosno spoznaja sopstvenog duhovnog ishoda, nezavisnosti čovekove duše. Ona se ostvaruje istraživanjem i *razlikovanjem* svoje duhovne suštine od prirodnih uticaja i svake sudbine koju prirodna kretanja proizvode. Kada se to valjano ostvari onda se jasno vidi da sva priroda teži božanskoj svesti kao svom ishodu, da ona postiže svoje spasenje kroz prosvetljenog ili samospoznatog čoveka, da priroda postoji zbog naše samospoznaje i slobode. To je druga faza u kojoj spontano dolazi do *prihvatanja* svih prirodnih oblika i podržavanja sveg života u ljubavi koja daje sve od sebe. Iako izgledaju suprotne, obe faze su neophodne za celovitost. Dobro sprovedena prva, sâma ostvaruje drugu. Kada se spozna ono što uistinu Jeste, tada se To spontano i prihvata. Nema samospoznaje bez prihvatanja onoga što se spoznalo. Ako samospoznaju ne sledi ljubavno prihvatanje sveg postojanja, sa svim suprotnostima, to znači da se nije ni spoznala božanska svest koja postojanje omogućava i kome teži sve što postoji, već nešto drugo. Naša duhovna suština je ishod kome teži sav život i cela priroda, pa zato svoju duhovnu samospoznaju

potvrđujemo time što prihvatamo sav život i postojanje. **Ljubav prema svemu što postoji jedini je način na koji se izražava božanska svest koja omogućava sve što postoji, a koja je naša suština ili duša.**

Život i sudbina fizičkog tela samo su *način* na koji možemo biti svesni sebe, svog Sopstva koje nadilazi telo i njegovo rađanje i umiranje. Taj način mora uvek biti individualan jer se svest o Sebi može aktuelizovati jedino u celovitoj ličnosti, a ličnost to može biti samo ako je jedinstvena. Zato se ona uobličava samo u trodimenzionom svetu gde je to jedino moguće. Jedinstvenost, kao uslov za svest o sebi i integraciju ličnosti, obezbeđuje stalno kretanje nebeskih tela koje nikada nije isto. Telo ima sudbinu, i to samo zato jer se kreće kroz trodimenzioni fizički svet koji ga je stvorio u svom linearnom vremenu, a s njim je i um koji je odraz interakcije sa drugim telima. Um je društveni fenomen. Delovanja svoga tela i uma mi doživljavamo kao svoja samo dok ne postanemo svesni svog neuslovljenog Sopstva, koje je nezavisno od sve pojavnosti i prirodne nužnosti. Uvek će dovoljna sves-

nost pokazati, makar intuitivno, da ovo telo nije baš naše, kako to slepo verujemo, jer ni većinu njegovih procesa ne možemo da kontrolišemo, čak ni da ih budemo svesni. Takođe će pažljivije osvešćenje pokazati da ni ono što to telo čini, ili mu biva učinjeno, nije baš naše u potpunosti. U dubini duše svako može sebi priznati da je u svom telu zarobljen kao u kakvoj biološkoj mašini, koja ga tlači i koja više radi po svojoj nameri nego po njegovoj. Svako je počinio neko zlo, i svako za sebe zna da nije po svojoj volji bio zao, nego ga je „nešto” nateralo da počinio zlo, ako ništa drugo, ono splet okolnosti.

Niko nije kriv za ono što je učinio, jer sve čini priroda. Čovek je kriv samo zato što nije učinio dobro, a mogao je, što nije učinio ono jedino što treba da učini, a to je osvešćenje bića i otvorenost za dušu koja biće omogućava. Sva čovekova patnja počiva na ovakvoj krivici.

Kada uz pomoć astrologije neposredno sagledavamo stvari kakve jesu, bez posredovanja morala i ubeđenja, možemo se približiti uvidu da je naša sopstvena bit **različita** od psihofizičke pojavnosti. Taj uvid može biti

znatno ubrzan nekom od drevnih ili savremenih praksi osvešćenja (meditacije) koje su nasleđene iz religijskih i mističkih tradicija. Tako dolazimo do razumevanja odakle nastaju sva delanja. Ako takvog razumevanja nema, onda se sve vidi naopako, pa se na toj osnovi i dela zlo i naopako.

Različitost duše od prirodnog zbivanja nije, naime, isto kao odvojenost dva različita entiteta. Duša je cilj sveg zbivanja i oni se razlikuju samo kao proces i njegov ostvareni cilj. Ovde je, dakle, reč o vremenu. Vreme koje razdvaja dušu od prirodnog zbivanja sastoji se od **rada** na osvešćenju. Vreme je relativno, može da se rasprostire u prostornost i oblikovanje zbivanja, i tada se sa trodimenzione površine planeta vidi kao linearno vreme i sudbina koja se odvija „tokom vremena”; a može i da se sažme u lični doživljaj i svest koja je ovde i sada. Zato kvalitet prisustva svesti određuje prirodu vremena, a s njim i prostornog oblikovanja, odnosno sudbinu. Vreme i prostor sveg zbivanja sažimaju se u svest, a rasprostiru kao objektivno oblikovani kosmos. Ovo znači da sudbina zavisi od *prisustva* svesti, a ne od nekog određenog

delanja; sâmo prisustvo svesti određuje brzinu zbivanja i njegovu prirodu. Između ostalog, i trenutak kada će se neko roditi u skladu je sa kvalitetom prisustva njegove svesti.

Ovo takođe znači da ne postoji mogućnost objektivnog menjanja sudbine prema želji, nego da je jedino rešenje za svaku sudbinu osvestiti onoga ko ima sudbinu, u odnosu na koga se ona zbiva, i zbog koga se zbiva; onoga ko je svestan.

Iskustvo je pokazalo da je najbolje rešenje za svaku sudbinu njeno potpuno nadilaženje, njena transcendencija u božanskoj svesti naše duše. Svako drugačije bavljenje sudbinom, neko njeno menjanje u cilju poboljšanja, davalo je loše rezultate. To je isto kao kada bismo težili da imamo bolji život u zatvoru, umesto da se oslobodimo iz njega.

Svako delimično menjanje sudbine da bi se ispunile želje jeste samo klopka za nov oblik ropstva, i novo oblikovanje sudbine. Sudbinu ne treba oblikovati sa istog nivoa na kome se ona događa, sa stanovišta tela i uma. Treba prvo transcendirati telo i um pa ćemo samo onda moći savršeno ispravno da razumemo svaku sudbinu i da je uspešno izme-

nimo. Ali tada više nećemo kreirati novu, već ćemo se oslobodili svake sudbine. Tada ćemo moći da kreiramo igru života u skladu sa svešću naše duše. Tada će svaki život biti božanski ples. Zapravo, se svešću svoje transcendentalne duše mi vidimo da svaki život oduvek i jeste božanski ples i da je svačija sudbina božanska.

Svaka sudbina se dovršava u ličnosti i svaka na svoj jedinstveni način vodi do ocelovljenja ličnosti. Cilj svake sudbine je, dakle, uobličavanje celovite ličnosti, i svaka se sudbina može razumeti jedino iz takve perspektive. Ličnost je oličenje celine zbivanja i zato samo kroz nju celovitu božanska svest, koja celo zbivanje omogućava, može pokazati svoje oličenje.

SLOBODA KAO LIČNOST

Kada iskustvo postojanja dovoljno sazri kroz sve suprotnosti tokom svoje karmičke evolucije, ono u ljudskom obliku dolazi do suočavanja sa smislom svoga postojanja, i postojanja uopšte. To suočavanje je početak ocelovljenja ličnosti i praćeno je uvek krizom. Ova egzistencijalna kriza može da traje dobar deo života, a često se prenosi i kroz više života. Sve dotle čovek nije celovit kao ličnost, on je razdeljen na mnoge delove i suprotnosti. Kako i na koji način, pokazuje vreme njegovog rođenja, odnosno stanje prirode u trenutku kada je rođen, jer ta priroda i njena dinamika su tvorci njegovih podela, a ne on sam. On ih omogućava samo na indirektan način, svojom pasivnošću i nespremnošću da svesno prihvati učešće u zbivanju, da se diferencira od njegovog uslovljavanja.

Sve se zbivanje događa da bi u svesnoj ličnosti zadobilo oličenje svoga smisla, zato

čovjek koji ne teži ovom oličenju, osvešćenju kao *odgovoru* na postojanje, živi u egzistencijalnoj krizi a ne u pravom životu. Njegov život je patnja. Patnja nije ništa drugo do pritisak kojim priroda prisiljava svest da se kristališe, pročisti i integriše u ličnost, gde jedino može biti dosegnut ishod postojanja. U čovekovoju duši se otvara ishod bića, božanska svest koja omogućava da celog bića uopšte bude, i cela priroda teži tom svom ishodu. **Jedino kroz čovekovu ličnost priroda može da bude potpuno usaglašena sa božanskom svešću i autentična.** Smisao prirodnog zbivanja zavisi od celovite ličnosti, i zato se sve uliva u nju, a ne obratno, ličnost prestaje da biva ličnost kada je rob prirodnog zbivanja. Zato čovek pati ako remeti tu iskonsku težnju sveg života, ako svoje uporište traži u prirodi kroz objektivaciju njenog zbivanja, u objektima, u ropstvu linearnog vremena gde se iskušava jedino prolaznost svega. Tada ide protiv prirodnog toka i nije nikakvo čudo što ga priroda udara teškim udarcima sudbine, jer ona ga time odvraća od pogrešnog puta, od identifikacije s objektima i navodi da jedino uporište nađe u sebi sâmom, u integraciji

svoga uma sa svešću duše, ne bi li tako postao oličenje božanske svesti koja svemu postojećem daje autentičnost i sâm život, i tako spase sva bića. Čovekova jedina sudbina je da bude spasilac bića, da svešću i ljubavlju omogućava život, a ne da bude njegov rob. Probuđen čovek vidi da on oduvek jeste u svesti duše i da ne treba sebe da čini autentičnim (da se „spasava“), nego da se cela priroda isceljuje i postaje autentična kroz njega - kada je on probuđen.

Smisao postojanja je u njegovom osvešćenju, a osvešćenje nije ništa drugo do *odgovor* na ovu iskonsku težnju sâmog postojanja. Ako odgovora nema, postojanje je zaludno, izgleda destruktivno i bolno. Suština svesti je u dijalogu ili komunikaciji sa postojanjem. Zato bez ličnog učešća u postojanju nema osvešćenja, a s njim ni smisla postojanja. Lično učestvujemo samo kada ne sprovodimo slepo impulse koji pristižu od Marsa, Meseca i ostalih činilaca prirodnog uslovljavanja, koje nam detaljno pokazuje astrologija, nego im odolevamo i objektivno se odnosimo prema njima u interesu duše, a ne nagona. Uvek kada u tome uspemo, otvara

nam se put ka slobodi. Samo nas takvi uspesi oslobađaju. Bez ličnog učešća sudbina je kao auto u pokretu u kojem vozač spava. Nije zato neobično što se takva sudbina loše završava. Manji udarci pri takvoj nesvesnoj vožnji trebalo bi da probude vozača, dok još ima vremena u njegovom fizičkom životu. Ako tresne u kraj svog životnog puta i dalje spavajući, nastaviće da drema i u sledećem životu. Onaj ko spava celog života uvek se žali na zlu sudbinu, umesto da se probudi i vidi kuda ide.

Dok je ličnost podeljena i njen dijalog sa postojanjem je podeljen, pa otuda i odgovori koje u takvom stanju nalazi nisu zadovoljavajući. Samo celovita ličnost ima celovit odnos prema životu i njegovom smislu. Prva iskustva celovitog odnosa sa životom stičemo u svojim odnosima sa bližnjima, sa osobom koju volimo. Ali ne samo sa voljenima, već i sa svima s kojima smo u nekom odnosu. Svakoga koga razumemo dovoljno duboko, spontano i zavolimo. Bez razlike, makar nam bio i neprijatelj. Ljubav je jedina potvrda ispravnog razumevanja, i drugog čoveka i sveta uopšte. Svešću našeg uma možemo

videti biće kakvo jeste, ali uvek objektivistički, spolja, dok ga jedino s ljubavlju možemo doživeti kakvo ono sâmo jeste u sebi i po sebi. Ljubav je dublja od svesnosti uma. Gde svesnost uma dolazi do kraja, ljubav nastavlja. To je otuda jer ljubav direktno potiče od više svesti duše, ne od uma koji je od tela.

U dijalogu s drugim, i ljubavi prema njemu, učimo se dijalogu prema celini koja sve omogućava. Ona je u svima nama i spoznavajući drugoga spoznajemo nju. Tada „drugi” nestaje i jedino samospoznaja preostaje. Jer, ono Jedno ne može se direktno spoznati u drugome niti kroz drugoga. Drugi je bio samo odraz Jednoga, motivacija za dijalog s njim. To Jedno je naša suština i samo ga kao takvog možemo svesno aktuelizovati, kao svoju suštinu. Na jedinstven i neponovljiv način kroz sebe sâmoga.

Ljubav je osećaj jedinstva s bićem, njegovu potpuno prihvatanje. Ovo jedinstvo moramo najpre steći u sebi. Sistematski moramo razvijati moć nepristrasnog opažanja svih osećaja u telu, od trenutka kada nastaju, prijatnih i neprijatnih. Kada se neki osećaj već razvije i potpuno nas obuzme, tada je

kasno da ga nepristrasno posmatramo. Kada naučimo da ga opazimo na najfinijem nivou, pri samom nastanku, tada nećemo postati njegov rob, videćemo njegove uzroke u okolini, sebi, ili u tranzitu neke planete. Kada naučimo taj prvi korak, nepristrasno opažanje podsticaja u telu, osećajima ili umu, kakvi jesu pri nastanku, tada možemo učiniti i drugi, a to je da ne reagujemo spontano na njih. Ako bi spontano reagovali, tada bi njima bili uslovljeni, ne bismo se razlikovali od tih podsticaja i njihovih sadržaja.¹

Iskustvo pokazuje da se postojanje kakvo jeste ne može nikada doživeti osmišljavanjem, jer tada viđeno zavisi od toga kako je osmišljeno. Postojanje se jedino može doživeti neposredno, bez osmišljavanja. Kada se

¹ O najopštijim principima i nekim detaljima o načinu kako se biće neposredno doživljava i osvešćava, videti u poslednjem poglavlju moje knjige "Sânkhya - Drevna nauka o prirodi i čovekovoju duši". Zatim, William Hart: Umetnost življenja, vipassana meditacija po učenju S.N.Goenke, Loznica, B.Milisavljević, 1994. Takođe i Njanaponika Tera: Budistička meditacija, Novi Sad, 1988. O meditaciji videti u mojoj knjizi "Meditacija. Prvi i poslednji korak. Od razumevanja do prakse."

ništa ne tumači ne može se videti ništa pogrešno, nego uvek onako kako jeste. U stvarnosti ništa nije skriveno. Čovekov um je jedini entitet u čitavoj prirodi koji ne vidi stvari kakve jesu, nego mora da ih mukotrпно otkriva. Čovek se prosvetljuje kada otkrije da ne postoje nikakve objektivne prepreke za njegovu umnu spoznaju, nego da je sâm um kao takav prepreka da njegovo individualno biće prepozna apsolutno kao svoju bit. Nema razlika niti granica između individualnog i apsolutnog bića, njih jedino um deli u svojoj uobrazilji. Um je uvek podeljen i sužen na pojedinačno, dok je biće uvek celovito. Čovekovo biće zna sve jer je i sačinjeno od svega, ono je otelotvorenje svih principa i dimenzija prirode. Neposredno doživeti postojanje kakvo jeste znači doživeti ga s celim bićem i potpunim prihvatanjem kakvo jeste u svakom trenutku. To znači s ljubavlju. Ne postoji drugačiji način.

Sudbina je prirodni proces i ona nas uslovljava sve dok ne steknemo dovoljno zrelosti da se svesno i neposredno suočimo sa zbivanjem kakvo jeste, i prepoznamo svoju različitost od njega. Tada ona prestaje. Ovo se

najbolje vidi u procesu tumačenja horoskopa. Kada uz pomoć astrologije postanemo svesni neke situacije, bilo da se ona već nalazi u našem karakteru ili tek treba da se dogodi izvan, njeno ostvarenje se menja. Sâm čin naše svesnosti uneo je promenu u procesu njenog ostvarenja. Da je nismo postali svesni, da nismo analizirali horoskop, ona bi se neminovno ostvarila kao sudbina. Sâm prisustvo svesti promenilo je prirodu događaja i pretvorilo ga u izazov za osvešćenje. Ako taj izazov prihvatimo, tada to više neće biti slepa nužnost i sudbina, već deo naše zrelosti koji nas je uzdigao na nešto viši nivo svesti, i tako promenio naš položaj u zbivanju. Kao što u prirodi postoje neki hemijski procesi koji se odigravaju samo pri sunčevoj svetlosti, a ne i u mraku, tako i sâm prisustvo svetlosti svesti menja procese unutarnjih i vanjskih događaja, ubrzava vreme njihovog ostvarenja i usavršava njihov izraz.

Samo kada se na ovakav način upotrebljava, astrologija pokazuje svoj pravi lik i najviše vrednosti. Ona je tada nezamenljiva kao pomoć u osvešćenju. Ona nikada nije služila za proricanje sudbine, već za samos-

poznaju onoga ko ima sudbinu, za njegov oslobođenje od sudbine.

Sušтина sve kulture i duhovnosti je da čovek **svoju autentičnost ne traži izvan sebe**, preko vanjskih posrednika, preko religije ili bilo kakvih drugih verovanja, rituala, mitova, simbola i autoriteta, dakle, u nekoj objektivizaciji, nego **da je nađe u sebi**, neposredno, u sopstvenoj zrelosti, ličnim suočavanjem sa postojanjem, koje vazda jeste naša Sopstvenost i autentičnost, i odgovornim učestvovanjem u njemu (Luka, 17. 20-21).

Sudbina postoji samo za onoga ko nije celovit, ko ne prihvata s ljubavlju sve što postoji, ko odbija makar i najmanji oblik postojanja, ili ga prihvata posredstvom nekog ubeđenja. Takav objektivizuje smisao postojanja izvan pa zato i traži rešenja u objektivnim promenama. Zato objektivna priroda i deluje uslovljavajuće na njega, jer on je identifikovan s njom. Samo je celovita ličnost svesna svog Sopstva, svoje duše koja je jedno sa božanskom svešću koja sve omogućava. Onaj ko želi da „zna svoju sudbinu” time samo dokazuje da uopšte nije svestan ni ko je on, ni šta je život. Onaj ko je svestan sebe vidi

da je cela priroda Jedno, ma šta se u njoj događalo, i da je to Jedno njegova bit nezavisna od pojedinačnih događaja. Vidi da celu prirodu omogućava božanska svest, i da je zato ona sama izraz božanske svesti, da u njoj nema uslovljenosti ni sudbine - ima je samo u umu koji nije svestan ovakvog istinskog stanja bića jer vidi samo pojedinačne aspekte postojanja. I zaista, pojedinačni aspekti prirode odlikuju se suprotnostima i neskladom, kada se poistovećuje s njima čovek doživljava patnju i sudbinu, dok se postojanje posmatrano samo kao *jedna celina* vidi kao čisto dobro i izraz božanske svesti. Da bi čovek tako video postojanje, kao čisto dobro u svim aspektima, mora sam da bude celovit. Jer, kakvo je stanje njegovog postojanja, tako će mu izgledati postojanje uopšte.

Na takvog čoveka astrološki zakoni više ne deluju, njega priroda više ne porobljava i ne uslovljava njegovu evoluciju. Ona je s njim završila posao, sada je on nezavisan, postao je ličnost, Čovek. Sve dotle bio je nešto što treba oblikovati, što majka priroda mora da neguje i vaspitava. Ona je to i činila sa svim suprotnostima, nemilosrdno i blago,

lepo i ružno, ubijajući ga i oživljavajući mnogo puta, sve dok nije shvatio da nije telo, da je sâm odgovoran za svoju svesnost i da ne sme da je gubi zbog spoljašnjih uticaja. Da je može sačuvati samo ako jedino uporište nađe u sebi sâmom. Kada to učini, situacija se čudesno preokreće: kako cela priroda traži svoje isceljenje i spasenje kroz probuđenog čoveka, kada on svesno odgovori toj težnji okrećući se sopstvenoj integraciji, cela priroda počinje da mu u tome pomaže, čak mu postaje i poslušna u toj meri da to spolja izgleda kao da on poseduje neke „natprirodne moći” s kojima daje i pomaže život, a ne traži ga za sebe. Čovek tada postojanje doživljava kao svest i blaženstvo. Sve individualne aspekte (svoga) postojanja, koje objektivno prikazuje astrologija u (njegovom) natalnom horoskopu, dobre i loše, on doživljava kao *raznolike podsticaje za osvešćenje*, a ne kao nešto „dobro” ili „zlo”. On vidi da je svaka moguća sudbina, odnosno trenutna situacija, izazov za osvešćenje, i stoga ne nastoji da bilo šta spolja menja, jer zna da se spoljašnje situacije menjaju same u zavisnosti od stanja svesti subjekta koji ih doživljava; vidi da sve ide

svome cilju jer sve pripada celini, ništa nika-
da nije izvan božanske svesti, i zato se ne bri-
ne ni zbog čega; vidi da je smisao svih spolja-
šnjih dešavanja da izazovu unutarnju zrelost
i svesnost, pa stoga nema nikakvog smisla
najpre menjati spoljašnjost. Kvalitet spo-
ljašnjih okolnosti menja se jedino sops-
tvenom zrelošću. Nikako drugačije. Sada je
postao probuđen, celovit, a to znači oličenje
božanske svesti i neuslovljenosti koja sve
omogućava. Sâma celina je nezavisna od
pojedinačnih zbivanja unutar nje. Tako je i
probuđen Čovek, kao oličenje celine, nezavi-
san od svih zbivanja unutar prirode. Na nje-
ga više ne deluje psihodinamika prostor-
vremena i njihova gravitacija koja stvara
sudbinu, jer gravitacija njegovog Sopstva je
sada nadmoćna. Po tome je sličan Suncu. Ne
traži više uporište u stvorenom biću, jer ga je
našao u božanskom koje biće omogućava.
Nije više ono što život treba da oblikuje i
stvara, već onaj koji stvara i zrači životom; jer
božanska svest koja sve omogućava sada slo-
bodno izbija iz njega.

On je tada slobodan od sudbine, ali ne
u smislu da je njen „gospodar” i da može da

radi šta želi. Naprotiv. On nema cilja koji bi želeo, objekti za njega ne postoje jer on je cilj svega što živi, on je sada ishod svega i s ljubavlju prihvata sva bića kakva jesu, isceljuje ih u smislu njihovog postojanja sâmim svojim prisustvom i nežnošću.

